

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Ministerstwo Funduszy
i Polityki Regionalnej

Regulamin konkursu

Pilotażowe programy usamodzielniania młodzieży z pieczy zastępczej

Priorytet V Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju
Społecznego

„Innowacje społeczne (innowacyjne działania społeczne)”

Konkurs nr FERS.05.01-IZ.00-003/25

28.02.2025

Wykaz skrótów

EFS	Europejski Fundusz Społeczny
ION	Instytucja Organizująca Nabór
IZ FERS	Instytucja Zarządzająca Programem Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027
KE	Komisja Europejska
KM FERS	Komitet Monitorujący Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027
KOP	Komisja Oceny Projektów
KPON	Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzona w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169, z późn. zm.)
MFIPR	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
FERS	Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027
CST2021	Aplikacja główna centralnego systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 2 pkt 29) ustawy wdrożeniowej
SOWA EFS	System Obsługi Wniosków Aplikacyjnych Europejskiego Funduszu Społecznego
SZOP	Szczegółowy Opis Priorytetów Programu
UE	Unia Europejska
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Spis Treści

I. WPROWADZENIE	8
1. Informacje ogólne	8
2. Podstawy prawne	10
3. Podstawowe informacje o konkursie	11
3.1 Charakter konkursu i jego umiejscowienie w FERS	11
3.2 Cel konkursu i jego specyfika	11
3.3 Kwota przeznaczona na konkurs	16
II. ZASADY KONKURSU	17
4. Wymagania wobec wnioskodawcy i partnerów	17
4.1 Podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie	17
4.2 Partnerstwo	19
5. Struktura projektu	21
5.1 Ramy czasowe projektu	21
5.2 Obowiązkowe działania w projekcie	21
5.2.1 Dopracowanie pilotażowego programu usamodzielniania, którego założenia przedstawiono we wniosku i koncepcji pilotażowego programu usamodzielniania, która stanowi załącznik do wniosku oraz zbudowanie międzysektorowej koalicji na jego rzecz	22
5.2.2 Przetestowanie pilotażowego programu usamodzielniania ...	24
5.2.3 Opracowanie ostatecznej wersji programu usamodzielniania na bazie bieżącego monitoringu jego realizacji i upowszechnienie efektów projektu	27
5.2.4 Wprowadzenie na co najmniej 6 miesięcy przed zakończeniem realizacji projektu rozwiązań przetestowanych w ramach pilotażowego programu usamodzielniania do powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej	27
5.3 Grupa docelowa	28
5.4 Wskaźniki projektu	30
6. Podstawowe zasady udzielania dofinansowania	32
Podatek od towarów i usług (VAT)	34
Cross-financing	34
Warunki kwalifikowalności wydatków specyficzne dla konkursu	34
7. Wymagania dotyczące przygotowania wniosku oraz procedury związane z jego złożeniem	35
7.1 Formularz wniosku o dofinansowanie i dodatkowe dokumenty ...	35

7.2 Termin i forma złożenia wniosku o dofinansowanie projektu	36
7.3 Procedura uzupełniania lub poprawiania złożonego wniosku o dofinansowanie	37
8. Procedura oceny i wyboru projektów	37
8.1 Informacje ogólne	37
8.2 Pierwszy etap oceny merytorycznej – Kryteria merytoryczne weryfikowane w systemie 0-1, kryteria dostępu i kryteria horyzontalne	38
8.2.1 Kryteria merytoryczne weryfikowane w systemie 0-1	38
8.2.2 Kryteria dostępu	40
8.2.3 Kryteria horyzontalne	44
8.3 Drugi etap oceny merytorycznej – kryteria merytoryczne punktowe i kryteria premiujące	48
8.3.1 Kryteria merytoryczne punktowe	48
8.3.2 Kryteria premiujące	52
8.4 Etap negocjacji	53
8.5 Rozstrzygnięcie konkursu	55
8.6 Procedura odwoławcza	56
9. Warunki przekazania dofinansowania	58
9.1 Zabezpieczenie prawidłowej realizacji umowy	60
III. WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW	61

Słownik pojęć

Beneficjent – podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 9 rozporządzenia ogólnego - wnioskodawca, którego projekt otrzyma dofinansowanie w ramach niniejszego konkursu.

Cele szczegółowe EFS+ – cele, o których mowa w art. 4 ust. 1 lit. a-i oraz k-l rozporządzenia EFS+.

Cross-financing – tzw. zasada elastyczności, o której mowa w art. 25 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159, z późn. zm.), polegająca na możliwości finansowania działań w sposób komplementarny ze środków EFRR i EFS+ w przypadku, gdy dane działanie z jednego funduszu objęte jest zakresem pomocy drugiego funduszu.

EFS+ – główny instrument Unii Europejskiej (UE) służący inwestowaniu w ludzi. Łączy w sobie cztery instrumenty finansowania, które funkcjonowały oddzielnie w okresie programowania 2014-20: Europejski Fundusz Społeczny (EFS), Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD), Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych oraz program Unii Europejskiej na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych (EaSI).

Ekspert – osoba, o której mowa w art. 80 ustawy wdrożeniowej.

Instrukcja – Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027. Instrukcja ma na celu ułatwienie wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu wybieranego w sposób konkurencyjny lub niekonkurencyjny w systemie SOWA EFS, który jest narzędziem informatycznym przeznaczonym do obsługi procesu ubiegania się o środki pochodzące z EFS+ w perspektywie finansowej 2021-2027.

Komisja Oceny Projektów (KOP) – zgodnie z wytycznymi wyboru projektów KOP ocenia spełnianie kryteriów przez projekty. KOP jest ciałem pomocniczym ION, która powołuje i nadzoruje KOP. ION ustala skład KOP i reguluje zasady jej pracy.

Nabór – okres, w którym wnioskodawcy mogą składać wnioski o dofinansowanie.

Partner w projekcie – podmiot w rozumieniu art. 39 ust. 1 ustawy wdrożeniowej, który jest wymieniony w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu, realizujący wspólnie z beneficjentem (i ewentualnie innymi partnerami) projekt na warunkach określonych w porozumieniu albo umowie o partnerstwie i wnoszący do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe.

Podmiot objęty wsparciem EFS+ – zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027, to podmiot korzystający bezpośrednio ze wsparcia EFS+.

Portal – portal internetowy, o którym mowa w art. 46 lit. b rozporządzenia ogólnego – www.funduszeuropejskie.gov.pl.

Rozporządzenie EFS+ – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013 (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 21, z późn. zm.).

Rozporządzenie ogólne – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159, z późn. zm.).

Umowa Partnerstwa – podstawowy dokument, który określa współpracę UE z Polską. To uzgodniona z Komisją Europejską strategia wykorzystania Funduszy Europejskich w najbliższej dekadzie.

Uczestnik projektu – zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027,

uczestnikiem projektu jest osoba fizyczna, bez względu na wiek, bezpośrednio korzystająca z interwencji EFS.

Ustawa wdrożeniowa – ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Dz. U. 2022, poz. 1079 z późn. zm.).

Wniosek – wniosek o dofinansowanie projektu.

Wnioskodawca – podmiot, który złożył wniosek o dofinansowanie. W przypadku projektu partnerskiego oznacza to zarówno lidera, jak i partnera lub partnerów projektu.

Wytyczne – instrument prawny, wydawany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy wdrożeniowej, określający ujednoczone warunki i procedury wdrażania stosowane przez instytucje uczestniczące w realizacji programów oraz przez beneficjentów na podstawie umowy o dofinansowanie projektu.

Wytyczne dotyczące monitorowania postępu rzeczowego – Wytyczne dotyczące monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027.

Wytyczne dotyczące gromadzenia danych – Wytyczne dotyczące warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2021-2027.

Wytyczne kwalifikowalności – Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.

Wytyczne wyboru projektów – Wytyczne dotyczące wyboru projektów na lata 2021-2027.

Wytyczne zasad równościowych – Wytyczne dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

Wytyczne dotyczące informacji i promocji – Wytyczne dotyczące informacji i promocji Funduszy Europejskich na lata 2021-2027.

I. WPROWADZENIE

1. Informacje ogólne

Celem regulaminu jest dostarczenie wnioskodawcom informacji niezbędnych do przygotowania oraz złożenia wniosku o dofinansowanie projektu w ramach konkursu nr FERS.05.01-IZ.00-**003/25**.

Celem konkursu jest wybór do dofinansowania projektów spełniających obowiązujące w niniejszym postępowaniu w zakresie wyboru projektów kryteria, które wśród projektów z wymaganą minimalną liczbą punktów uzyskały kolejno największą liczbę punktów.

Organizatorem konkursu **Pilotażowe programy usamodzielniania młodzieży z pieczy zastępczej** (Instytucją Organizującą Nabór, dalej ION) jest Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej (dalej MFiPR), które jednocześnie pełni rolę Instytucji Zarządzającej Programem Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (dalej IZ FERS lub IZ). Nabór wniosków będzie prowadzony wyłącznie za pośrednictwem SOWA EFS w okresie od **14 do 29 kwietnia 2025 r.**

Regulamin opisuje także zasady i procedury oceny wniosków, które zostaną zgłoszone do konkursu, oraz przedstawia warunki przekazania dofinansowania na realizację projektów.

Jako ION zastrzegamy sobie prawo do wprowadzania zmian w regulaminie, z zachowaniem zasady równego traktowania wnioskodawców, do czasu zakończenia postępowania wyboru projektów do dofinansowania.

W przypadku zmiany regulaminu, ION udostępni zmiany wraz z ich uzasadnieniem i terminem, od którego są stosowane, w taki sam sposób jak regulamin i ogłoszenie o naborze. W związku z tym zalecamy, aby osoby zainteresowane ubieganiem się o dofinansowanie w ramach konkursu na bieżąco śledziły informacje zamieszczane na stronach internetowych www.rozwojspoeczny.gov.pl oraz www.funduszeuropejskie.gov.pl.

Dodatkowo, jeśli zmiany zostaną wprowadzone w terminie, w którym złożono już wnioski o dofinansowanie, to poinformujemy o zmianie w regulaminie i ogłoszeniu o naborze niezwłocznie i indywidualnie każdego wnioskodawcę.

Zmiany w regulaminie mogą dotyczyć wydłużenia lub skrócenia terminu naboru, w przypadku:

- ✓ zwiększenia kwoty przewidzianej na dofinansowanie projektów w ramach postępowania,
- ✓ osiągnięcia określonej wartości kwoty dofinansowania w złożonych wnioskach w ramach postępowania,
- ✓ innej niż przewidywana pierwotnie liczba składanych wniosków,
- ✓ zidentyfikowania kwestii dotyczących zasad i wymogów obowiązujących w niniejszym postępowaniu w zakresie wyboru projektów i wymagających rozstrzygnięcia przez IZ FERS, w tym poprzez zmianę regulaminu,
- ✓ braku dostępu do SOWA EFS, uniemożliwiającego wypełnienie i złożenie wniosku w pierwotnym terminie naboru.

Zmiany w regulaminie nie mogą dotyczyć:

- ✓ określonego w regulaminie sposobu wyboru projektów do dofinansowania oraz jego opisu,
- ✓ kryteriów wyboru projektów, jeśli w naborze został już złożony wniosek o dofinansowanie,

chyba że konieczność wprowadzenia zmian wynika z przepisów odrębnych.

Nabór będzie wydłużony w przypadku zmiany regulaminu w zakresie kryteriów wyboru projektów. ION wyznaczy nowy termin na podstawie zakresu i znaczenia zmian kryteriów wyboru projektów oraz szacując czas potrzebny wnioskodawcom, aby uwzględnić je we wnioskach, przy czym liczba dni, o którą zostanie wydłużony nabór, nie może być krótsza niż 7.

Nabór może być skrócony, z zastrzeżeniem, że minimalny okres trwania naboru to 10 dni i nie może on zakończyć się przed upływem 40 dni od dnia upublicznienia ogłoszenia o naborze. Przy czym termin od zmiany terminu składania wniosków do nowego terminu składania wniosków wyniesie co najmniej 7 dni.

Niniejsze postępowanie w zakresie wyboru projektów będzie unieważnione w jego trakcie albo po jego zakończeniu, jeżeli wystąpi co najmniej jedna z przesłanek określonych w art. 58 ust. 1 pkt. 1) - 3) ustawy wdrożeniowej. ION zamieści informację o unieważnieniu oraz jego przyczynach na stronach internetowych www.rozwojspoleczny.gov.pl oraz www.funduszeuropejskie.gov.pl. Informacja o unieważnieniu postępowania nie stanowi podstawy do wniesienia protestu, o którym mowa w art. 63 ustawy wdrożeniowej.

Potencjalni wnioskodawcy mogą uzyskać wyjaśnienia w sprawie konkursu, kierując pytania na adres poczty elektronicznej: konkurs.makro@mfi.pr.gov.pl. Jest to główny sposób komunikacji. Dodatkowo, możliwy jest kontakt telefoniczny: 022 273 76 44 lub 022 273 81 11. W ramach udzielanych wyjaśnień nie prowadzimy konsultacji dotyczących prawidłowości zapisów we wniosku. Wyjaśnienia o charakterze ogólnym będą publikowane na stronie internetowej www.rozwojspoeczny.gov.pl. Po ogłoszeniu konkursu do czasu zamknięcia naboru będziemy także przedstawiać na tej stronie odpowiedzi dotyczące kwestii najczęściej poruszanych przez potencjalnych wnioskodawców (tzw. FAQ). ION zorganizuje także dla potencjalnych wnioskodawców spotkanie informacyjne dotyczące założeń konkursu oraz webinar dotyczący tematyki innowacji społecznych.

2. Podstawy prawne

Konkurs jest organizowany w oparciu o następujące akty prawne i dokumenty:

1. Rozporządzenie ogólne;
2. Rozporządzenie EFS+;
3. Ustawa wdrożeniowa;
4. FERS;
5. SZOP FERS;
6. Wytyczne:
 - Wytyczne dotyczące wyboru projektów;
 - Wytyczne kwalifikowalności;
 - Wytyczne dotyczące monitorowania postępu rzeczowego;
 - Wytyczne dotyczące informacji i promocji;
 - Wytyczne zasad równościowych;
 - Wytyczne dotyczące gromadzenia danych;
7. Roczny Plan Działania na 2025 rok dla V Priorytetu Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (fiszka konkursu **Pilotażowe programy usamodzielniania młodzieży z pieczy zastępczej** w ramach Działania 5.1);
8. Regulamin konkursu nr FERS.05.01-IZ.00-003/25.

Wszystkie ww. dokumenty dostępne są na stronach internetowych www.funduszeuropejskie.gov.pl oraz www.rozwojspoeczny.gov.pl.

3. Podstawowe informacje o konkursie

3.1 Charakter konkursu i jego umiejscowienie w FERS

Konkurs jest organizowany w ramach V Priorytetu FERS, Działanie 5.1 Innowacje społeczne (Innowacyjne działania społeczne) i realizuje cel szczegółowy EFS+ „wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci” (EFS+.CP4.L). Do realizacji tego celu wykorzystany zostanie typ operacji: makro-innowacje – opracowanie (o ile będzie to konieczne), przetestowanie, upowszechnienie i podjęcie działań w zakresie włączenia wybranych nowych rozwiązań do polityki lub praktyki.

Celem makro-innowacji jest zapewnienie możliwości wprowadzenia zmian do istniejącej lub planowanej praktyki przez podmioty o większym potencjale lub realizację projektów pozwalających na wypracowanie innowacji w zakresie polityki publicznej (tzw. policy innovation). W ramach przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w tym typie operacji zakłada się:

- 1) opracowanie rozwiązania, w tym jego modyfikację, jeśli jest to konieczne,
- 2) przeprowadzenie testu nowego sposobu, podejścia do rozwiązywania problemów społecznych,
- 3) upowszechnienie innowacji w rozumieniu zapewnienia dostępu do informacji o nowym rozwiązaniu lub efektach jego testowania oraz
- 4) w przypadku gdy pilotaż zakończy się pozytywnie - podjęcie działań o charakterze włączającym wybrane innowacje do praktyki lub polityki.

3.2 Cel konkursu i jego specyfika

Celem konkursu jest przetestowanie oraz włączenie do praktyki działalności powiatów pilotażowych programów usprawniających proces usamodzielniania się osób z pieczy zastępczej.

System pieczy zastępczej – od 2012 roku znajdujący się w fazie przejściowej i procesie zmian – stoi obecnie w obliczu kolejnych wyzwań. W ostatnich latach liczba dzieci objętych pieczą zastępczą systematycznie wzrasta. Na koniec 2023 r.¹ w pieczy przebywało 75,3 tys. dzieci, z tego 58,2 tys. w pieczy rodzinnej oraz 17,1 tys. w pieczy instytucjonalnej. W porównaniu z 2022 r. liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej

¹ dane za 2024 r. są w trakcie opracowywania

zwiększyła się o 3,5% , wzrasta również – pomimo prowadzonego procesu deinstytucjonalizacji systemu – liczba dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Obecnie rodzin zastępczych jest za mało - nowych powstaje niewiele w stosunku do zapotrzebowania, a część dotychczasowych kończy swoją działalność. W konsekwencji wzrasta liczba dzieci, które czekają na wolne miejsca w pieczy zastępczej. Fakt ten jednocześnie powoduje, że osoby przebywające w pieczy zastępczej, często zbyt wcześnie są mobilizowane do usamodzielnienia i wyjścia z niej, nawet gdy nie są na to gotowe i odpowiednio przygotowane.

Jednym z elementów systemu pieczy zastępczej jest właśnie proces usamodzielniania dzieci i młodych dorosłych opuszczających pieczę zastępczą - każdego roku pieczę zastępczą opuszcza ponad 6 tysięcy osób w wieku powyżej 18 lat.

Proces usamodzielniania jest złożony i skomplikowany, bo osoby przebywające w pieczy i ją opuszczające mierzą się w tym czasie jednocześnie z różnorodnymi trudnościami – rodzinnymi, emocjonalnymi, zdrowotnymi. W tym okresie potrzebują holistycznego wsparcia, by na dalszym etapie życia nie powielić wzorców i zachowań wyniesionych ze swoich, najczęściej niewydolnych wychowawczo, rodzin. Właściwie zaplanowany i przeprowadzony proces usamodzielniania znacząco zwiększa szanse na powodzenie w dorosłym życiu – na niezależność finansową, radzenie sobie z codziennymi sprawami, zaradność życiową. Natomiast brak odpowiedniego wsparcia w okresie usamodzielniania znacząco zwiększa ryzyko wykluczenia społecznego tych osób, oraz powoduje, że państwo i społeczeństwo mierzyć się będą z konsekwencjami zaniechań i błędnie przeprowadzonych w tym obszarze działań.

Proces usamodzielniania realizowany jest jako zadanie własne powiatów przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie (PCPR)/Miejskie Ośrodki Pomocy Rodzinie (MOPR) - na warunkach określonych w dziale IV ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2025 r. poz. 49). Na podstawie zapisów ustawy osoba usamodzielniana może liczyć na pomoc o charakterze finansowym na: kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie, a także niefinansowym, tj. pomoc w uzyskaniu: odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia oraz pomoc prawną i psychologiczną.

Diagnoza sytuacji, problemów i potrzeb osób usamodzielniających się oraz równoległe – sposobu prowadzenia procesu usamodzielniania

pokazuje, że kluczem jest, aby proces usamodzielniania odbywał się zgodnie z filozofią wsparcia ukierunkowaną na osiągnięcie konkretnego rezultatu.

Usamodzielnianie osób przebywających w pieczy zastępczej powinno być rozumiane jako praca ciągła i długotrwały proces wychowawczy, mający za zadanie przygotować osoby do dorosłego, dojrzałego i samodzielnego życia.

Poniżej zaprezentowano najważniejsze ograniczenia w procesie usamodzielniania. Wskazują one, że wymaga on wprowadzenia nowych rozwiązań lub usprawnienia obecnie istniejących oraz identyfikuje najistotniejsze wyzwania/bariery w tym obszarze.

Przedstawiona diagnoza została oparta m.in. na wynikach kontroli Najwyższej Izby Kontroli ([Raport NIK z 12.12.2023 r.](#)), podczas której zbadano, czy działania na rzecz osób usamodzielniających się są prawidłowo realizowane, a kierowana pomoc jest skuteczna, wnioskach przedstawionych w raporcie "[Start w dorosłość](#)" przygotowanym z inicjatywy Fundacji Dobrych Inicjatyw, na podstawie badania przeprowadzonego w 2023 r. przez Ośrodek Ewaluacji i zaleceniach Rzecznika Praw Dziecka w zakresie skutecznego usamodzielniania dzieci z pieczy zastępczej ([Standardy Ochrony Praw Dziecka, 2018](#)).

1. Zbyt późne rozpoczynanie procesu usamodzielniania się

Obecnie proces usamodzielniania osoby przebywającej w rodzinnych formach pieczy zastępczej oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych rozpoczynają w praktyce na rok przed osiągnięciem pełnoletności, kiedy dokonują wyboru opiekuna usamodzielnienia.

Tak późne rozpoczynanie usamodzielnienia powoduje niedostateczne przygotowanie do samodzielności. Proces ten powinien rozpoczynać się znacznie wcześniej, np. po ukończeniu 15 roku życia. Już na tym etapie powinien być wyznaczony opiekun usamodzielnienia, przygotowany Indywidualny Program Usamodzielnienia, a osoba przebywająca w pieczy zastępczej – powinna rozpocząć przygotowanie do samodzielnego życia.

Niezmiernie ważne jest, aby na jak najwcześniejszym etapie, najlepiej od 15 roku życia, w momencie wyboru i rozpoczynania szkoły ponadpodstawowej, osoby przebywające w pieczy zastępczej miały możliwość uzyskania indywidualizowanego wsparcia w zakresie rozwoju zawodowego, tak aby wybór ścieżki nauki i zawodu nie były przypadkowe.

Wcześniejsze rozpoczynanie pracy z osobami przebywającymi w pieczy zastępczej pozwoliłoby na realną ocenę ich możliwości na usamodzielnienie, samodzielne mieszkanie, a także podjęcie pracy.

2. Niewykorzystany potencjał Indywidualnych Programów Usamodzielniania (IPU) i funkcji opiekuna usamodzielniania

Indywidualne Programy Usamodzielniania – podstawowe dokumenty, na podstawie których prowadzony jest proces usamodzielniania - przygotowywane są zbyt późno (po wyborze szkoły ponadpodstawowej, na miesiąc przed osiągnięciem pełnoletności, czasem nawet w terminach krótszych niż miesiąc przed uzyskaniem pełnoletności).

Jednocześnie postanowienia zawarte w IPU mają często charakter bardzo ogólny i lakoniczny, bez wyznaczania ram czasowych sposobu uzyskania/osiągnięcia celów lub zadań zawartych w dokumencie, czy sposobów (wskaźników) oceny wykonania działań, a ich opracowanie bardzo często służy jedynie spełnieniu ustawowych wymogów dotyczących warunku otrzymania świadczeń finansowych. Takie działania stoją w sprzeczności z postulatem wspólnego wypracowywania zindywidualizowanego średniookresowego (kilkuletniego) planu działania, mającego doprowadzić go do samodzielności życiowej.

Kolejnym wyzwaniem jest niedostateczny monitoring/ewaluacja postępów usamodzielniania, a tym samym brak skutecznych mechanizmów korygowania planów w celu osiągnięcia pożądanego rezultatu.

Problemem i słabością systemu usamodzielniania jest również niska jakość wsparcia świadczona przez opiekunów usamodzielniania, których wybór jest często przypadkowy i nieodpowiadający potrzebom osoby usamodzielniającej się. Ustawa w żaden sposób nie określa zadań, kwalifikacji czy kompetencji opiekuna usamodzielniania. Opiekunem takim powinna zaś zostać osoba dająca gwarancję należytego wykonywania powierzonych jej zadań, z odpowiednimi kwalifikacjami i kompetencjami do pełnienia takiej roli, która może poświęcić czas i wykorzystać swoje doświadczenie i dojrzałość z korzyścią dla osoby usamodzielniającej się. Powodem problemu jest po części nieodpłatny charakter pracy opiekuna, który otrzymuje dodatkową odpowiedzialność i pracę do wykonania, bez wynagrodzenia za tę pracę.

3. Niewystarczające wsparcie w uzyskaniu przez osoby usamodzielniające się mieszkania i pracy

Zapewnienie mieszkania oraz przygotowanie do zdobycia zawodu i podjęcie pracy to najbardziej podstawowe potrzeby osób usamodzielniających się, to również kluczowe czynniki, od których w dużej mierze zależy, czy usamodzielnienie się uda. W procesie usamodzielniania wsparcie PCPR/MCPR często ogranicza się do przekazywania świadczeń finansowych na zagospodarowanie oraz usamodzielnienie – najłatwiejszej do realizacji formie pomocy. Wsparcie w zakresie zapewnienia mieszkania, które jest podstawą do skutecznego usamodzielnienia osób opuszczających pieczę zastępczą, jest bardziej ograniczone. Brak możliwości szybkiego otrzymania lokalu mieszkalnego powoduje, że osoba opuszczająca pieczę, nie mogąc ze względów finansowych wynająć mieszkania na wolnym rynku, wraca do rodziny biologicznej, od której w dzieciństwie została zabrana, co zaburza proces usamodzielnienia.

Instytucje odpowiedzialne za pieczę zastępczą często nie włączają się również aktywnie i bezpośrednio w pomoc w uzyskanie przez osoby usamodzielniające się zatrudnienia. Ograniczają się przede wszystkim do motywowania do podejmowania aktywności na rynku pracy, poradnictwa, udostępniania stron internetowych oferujących pracę i ulotek oferujących kursy zawodowe, pomocy podczas rejestracji w powiatowych urzędach pracy. Wg raportu NIK tylko niespełna 40% osób po roku od zakończenia procesu usamodzielnienia posiada zatrudnienie co, przy obecnym poziomie bezrobocia, wskazuje na niską skuteczność całego procesu. Niska jest również stabilność uzyskiwanego zatrudnienia.

4. Brak lokalnych sieci wsparcia funkcjonujących na rzecz osób usamodzielniających się, składających się z instytucji publicznych, organizacji społecznych, przedsiębiorców czy wolontariuszy

W ograniczonym zakresie realizowane są działania, wymagające od PCPR/MCPR postawy proaktywnej na rzecz angażowania społeczności i zasobów lokalnych, w celu stworzenia lokalnego systemu i sieci wsparcia dla usamodzielnianych wychowanków np. na rzecz aktywnej integracji zawodowej. Rozpoznanie lokalnych zasobów, tworzenie grup „przyjaznych dorosłych”, np. w formie mentoringu (wolontariatu dorosłych) dla usamodzielniającej się młodzieży, czy angażowanie do zespołów ds. usamodzielnienia znacznie szerszego grona podmiotów, które są lub mogłyby zostać zaangażowane w usamodzielnienie wychowanków pieczy – to przykłady pożądanых działań w tym obszarze.

Organizacja konkursu, którego celem jest przetestowanie pilotażowych programów usprawniających proces usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej jest odpowiedzią na wskazane powyżej wyzwania.

Z punktu widzenia trwałego efektu społecznego świadectwem jakości pieczy zastępczej jest przygotowanie wychowanka do dorosłego życia, a jego pełne usamodzielnienie - inwestycją.

ION zwraca uwagę, że innowacyjność pilotażowych programów usamodzielnienia młodzieży z pieczy zastępczej powinna opierać na:

- a) rozszerzeniu i pogłębieniu zakresu oferowanego wsparcia, jak również
- b) zmianie sposobu podejścia do osoby usamodzielniającej się i do samego procesu usamodzielnienia, poprzez oparcie się na następujących wartościach:

- ukierunkowaniu na rezultat,
- indywidualizacji procesu i jego dopasowaniu do potrzeb każdej z osób usamodzielniających się, planowaniu w okresie średniookresowym,
- zawiązaniu współpracy i wykorzystaniu potencjału rozproszonych dotąd instytucji wsparcia i innych podmiotów na rzecz skutecznego usamodzielnienia.

Założeniem jest, aby wypracowane i przetestowane rozwiązania były kontynuowane w powiecie po zakończeniu realizacji projektu unijnego.

3.3 Kwota przeznaczona na konkurs

Planowana kwota na dofinansowanie projektów w ramach naboru wynosi **60 000 000 zł**. W uzasadnionych przypadkach może zostać zwiększona.

Poziom dofinansowania projektu (ze środków UE i środków budżetu państwa) wynosi 100%. Wkład własny nie jest wymagany.

II. ZASADY KONKURSU

4. Wymagania wobec wnioskodawcy i partnerów

4.1 Podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie

Zgodnie z kryterium dostępu nr 1 projekt jest realizowany w partnerstwie, w skład którego wchodzi co najmniej:

(1) powiat

(2) organizacja pozarządowa lub inny podmiot wskazany w art. 3 ust. 3 Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 roku, która/-y posiada co najmniej 3-letnie doświadczenie zdobyte w ciągu ostatnich 5 lat w stosunku do roku, w którym składany jest wniosek o dofinansowanie, w działaniach specjalistycznych na rzecz dzieci i młodzieży przebywającej w pieczy zastępczej lub działaniach specjalistycznych lub opiekuńczo-wychowawczych realizowanych w ramach prowadzonych placówek wsparcia dziennego na rzecz dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, rozumianym zgodnie w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

a jeden z podmiotów wymienionych w punkcie 1) albo 2) jest partnerem wiodącym.

Dla stworzenia efektywnego programu usamodzielniania niezbędna jest współpraca międzysektorowa. Udział powiatu (grodzkiego albo ziemskiego) oraz jego jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za pieczę zastępczą, jako ustawowego organizatora pieczy zastępczej, jest niezbędny. Nie tylko dla stworzenia nowego programu usamodzielniania, ale też dla wdrożenia przetestowanych rozwiązań do lokalnej praktyki i kontynuacji działań po ustaniu finansowania w ramach projektu.

Zaangażowanie wiedzy i doświadczenia organizacji pozarządowych zwiększy szansę na innowacyjność programu i podniesienie jakości wsparcia.

Poprzez działania specjalistyczne rozumie się terapię psychologiczną, terapię pedagogiczną, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne.

W konkursie premiowany będzie udział, w charakterze wnioskodawcy lub partnera, organizacji pozarządowej lub innego podmiotu wskazanego w art. 3 ust. 3 Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 roku, który/-a przez ostatnie trzy lata w stosunku do roku, w którym składany jest wniosek, realizował/-a działania z

zakresu aktywizacji zawodowej lub społecznej na rzecz osób usamodzielniających się z pieczy zastępczej – **kryterium premiujące nr 1.**

Kryterium ma na celu zachęcenie do udziału w naborze organizacji pozarządowych, które działają na rzecz osób usamodzielniających się z pieczy zastępczej, a więc podmiotów najbardziej doświadczonych w obszarze wsparcia konkursu i w pracy z grupą docelową, co w największym stopniu gwarantować będzie osiągnięcie zakładanych w konkursie założeń i jakość realizowanych w projektach działań.

Wnioskodawca powinien dołożyć szczególnej staranności potwierdzając we wniosku spełnianie kryterium premiującego, ponieważ nie może być ono kierowane do negocjacji. Sama deklaracja w zakresie spełniania kryterium premiującego będzie uznawana za niewystarczającą. W przypadku wątpliwości interpretacyjnych punkty premiujące nie będą przyznawane.

Ponadto w konkursie obowiązują poniżej wskazane, dodatkowe wymogi o charakterze podmiotowym:

- **zarówno wnioskodawca, jak i każdy partner, występuje wyłącznie w jednym wniosku o dofinansowanie w ramach konkursu – kryterium dostępu nr 2;** w przypadku, gdy wnioskodawca lub partner występuje w więcej niż jednym wniosku o dofinansowanie, wnioski te podlegają odrzuceniu.
- Członkowie partnerstwa **nie mogą podlegać wykluczeniu z możliwości ubiegania się o dofinansowanie**, w tym wykluczeniu, o którym mowa w art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Stosowne oświadczenie wnioskodawcy i partnerów krajowych znajduje się w sekcji 11 wniosku o dofinansowanie. Dodatkowo kwestie związane z brakiem wykluczenia będą weryfikowane przed podpisaniem umowy, w oparciu o informacje uzyskane z rejestru Ministerstwa Finansów oraz o dane z Krajowego Rejestru Karnego.
- Podmiot, o którym mowa w punkcie **4.1 2)**, w celu skutecznego i efektywnego przygotowania i zrealizowania pilotażowego programu usamodzielniania oraz zapewnienia jak najwyższej jakości oferowanego wsparcia, zaangażuje **trzy kluczowe osoby**, z których:
 - pierwsza – ma co najmniej 3-letnie doświadczenie w działaniach w aktywizacji zawodowej osób do 29 roku życia,
 - druga – co najmniej 3-letnie doświadczenie w mentoringu osób niepełnoletnich zagrożonych wykluczeniem społecznym,

- trzecia – co najmniej 3-letnie doświadczenie w pracy z osobami przebywającymi w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych - **kryterium dostępu nr 5.**

Ww. kluczowe osoby w projekcie należy wskazać z imienia i nazwiska.

Wnioskodawca oraz partner/-rzy spełniają również kryteria merytoryczne oceniane punktowo w odniesieniu do: potencjału kadrowego, technicznego i społecznego, jak również w zakresie sposobu zarządzania projektem (kryterium merytoryczne punktowe nr 3, 4 i 5). Informacje o potencjale kadrowym, technicznym i społecznym, jak również w zakresie sposobu zarządzania projektem należy zamieścić w sekcji „Potencjał do realizacji projektu” wniosku o dofinansowanie.

Opisując potencjał kadrowy i techniczny należy wskazać wyłącznie zasoby planowane do zaangażowania w projekt, a nie wszystkie zasoby będące w dyspozycji wnioskodawcy.

4.2 Partnerstwo

W ramach niniejszego konkursu partnerstwo może mieć wyłącznie charakter krajowy. W konkursie ma ono charakter **obligatoryjny** (jest warunkiem udziału w konkursie).

UWAGA!

Zgodnie z kryterium merytorycznym nr 2 ocenianym w systemie 0-1 partnerstwo musi spełniać ściśle określone **wymogi co do wyboru i zainicjowania**. Oznacza to, że projekt niespełniający kryterium zostanie odrzucony.

Partnerem wiodącym (liderem partnerstwa) może być wyłącznie podmiot, który dysponuje potencjałem ekonomicznym zapewniającym prawidłową realizację projektu partnerskiego. Należy pamiętać, że udział partnerów nie może polegać jedynie na wniesieniu zasobów ludzkich, organizacyjnych, technicznych lub finansowych. Partnerstwo polega bowiem na wspólnej realizacji projektu.

Dane partnera/-ów krajowych należy wprowadzić do sekcji 2 wniosku - realizatorzy.

Wymagania dotyczące partnerstwa oraz realizacji projektu z innymi podmiotami są określone w szczególności w:

- **art. 39** [ustawy wdrożeniowej](#),
- [Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków](#) oraz pomocniczo Wnioskodawca może korzystać z
- [Zasad finansowania FERS](#), które zawierają m.in. interpretacje dot. prawidłowego stosowania zasad dot. partnerstwa, zawartych w ww. dokumentach.

Wybór partnerów musi odbyć się przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu, natomiast zawarcie porozumienia albo umowy o partnerstwie między wnioskodawcą a partnerem lub partnerami musi nastąpić przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu. Prawidłowość postępowania przy nawiązywaniu i realizacji partnerstwa będzie podlegała weryfikacji przez ION przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, a następnie podczas realizacji projektu.

UWAGA!

W przypadku gdy wnioskodawca jest organizacją pozarządową konieczne jest również spełnienie wymogów finansowych odnośnie do obrotu zgodnie z kryterium merytorycznym ocenianym w systemie nr 0-1 nr 3.

Informację o obrocie należy zamieścić w sekcji „Potencjał do realizacji projektu” wniosku o dofinansowanie. Warunek spełniania kryterium obrotu wynika wprost z brzmienia kryterium, a sposób jego wykazywania opisany został [Instrukcji \(rozdział IX.4\)](#). To wnioskodawca wskazuje we wniosku jeden z trzech ostatnich lat obrotowych/kalendarzowych, na podstawie którego będzie weryfikowane kryterium - rok obrotowy/kalendarzowy powinien być tożsamy zarówno dla wnioskodawcy, jak też partnerów.

UWAGA!

Kryterium to jest oceniane w systemie 0-1, nie podlega negocjacom. Nie będzie możliwości uzupełnienia informacji w tym zakresie. Dlatego należy zadbać, aby przedstawione informacje nie budziły wątpliwości interpretacyjnych.

5. Struktura projektu

5.1 Ramy czasowe projektu

Zgodnie z kryterium dostępu nr 3 zaplanowany przez wnioskodawcę okres realizacji projektu wynosi minimalnie 36 miesięcy, oraz kończy się nie później niż 30.06.2029 roku.

ION może wyrazić zgodę na zmianę tych terminów.

ION szacuje, że średni czas upływający od daty zakończenia naboru wniosków do podpisania umowy o dofinansowanie projektu wyniesie około 6 miesięcy, co należy uwzględnić w planowanym okresie realizacji projektu. Planowana data rozpoczęcia projektów to 1 stycznia 2026 r.

ION dopuszcza możliwość kwalifikowania wydatków przed podpisaniem umowy o dofinansowanie.

5.2 Obowiązkowe działania w projekcie

Wnioskodawca musi dokładnie przemyśleć oraz precyzyjnie zaplanować swoje działania w zakresie dopracowania, przetestowania, a także wdrożenia do praktyki pilotażowego programu usamodzielniania już na etapie pisania wniosku o dofinansowanie.

Wnioskodawca planując działania powinien mieć również na względzie, że niniejszy konkurs ogłaszany jest w ramach Działania 05.01 FERS „Innowacje społeczne”. Innowacyjność pilotażowych programów usamodzielniania powinna dotyczyć nie tylko rozszerzenia i pogłębienia zakresu oferowanego wsparcia, ale również sposobu podejścia do osoby usamodzielniającej się i do samego procesu usamodzielniania, który powinien zostać oparty na następujących wartościach: ukierunkowaniu na rezultat, indywidualizacji procesu i jego dopasowaniu do potrzeb każdej z osób usamodzielniających się, planowaniu w okresie średniookresowym, zawiązaniu współpracy i wykorzystaniu potencjału rozproszonych dotąd instytucji wsparcia i innych podmiotów na rzecz skutecznego usamodzielniania. Aspekt innowacyjności zaproponowanych rozwiązań będzie jednym z elementów oceny merytorycznej wniosków o dofinansowanie. Mając na względzie powyższe, IZ rekomenduje również wykorzystanie w projekcie metod projektowania efektywnych usług społecznych z wykorzystaniem np. metody Design thinking na etapie dopracowywania założeń pilotażowego programu (oraz w mniejszym zakresie przez cały okres testowania programu i opracowywania jego ostatecznej wersji).

Podział obowiązków i odpowiedzialności przy realizacji zadań w ramach partnerstwa określa wnioskodawca we wniosku o dofinansowanie. Podział zadań musi być powiązany z potencjałem społecznym, kadrowym i technicznym partnerów. Uzasadnienie wyboru partnerów do realizacji poszczególnych zadań będzie elementem oceny merytorycznej w ramach kryterium „Trafność doboru i spójność zadań i wskaźników przewidzianych do realizacji w ramach projektu”.

Przed przystąpieniem do opisu poszczególnych działań w Sekcji „Zadania” należy zapoznać się z wymogami **Rozdziału IV Zadania Instrukcji**.

Wnioskodawca musi zaplanować co najmniej poniżej wskazane działania (**kryterium dostępu nr 6**), które są niezbędne dla zapewnienia logiki realizacji projektu zgodnie z typem operacji makro-innowacje:

- 1) dopracowanie pilotażowego programu usamodzielniania, którego założenia przedstawiono we wniosku o dofinansowanie projektu i załączniku oraz zbudowanie międzysektorowej koalicji na jego rzecz;
- 2) przetestowanie pilotażowego programu usamodzielniania;
- 3) opracowanie ostatecznej wersji programu usamodzielniania na bazie bieżącego monitoringu jego realizacji, a także upowszechnienie efektów projektu;
- 4) wprowadzenie na co najmniej 6 miesięcy przed zakończeniem realizacji projektu rozwiązań przetestowanych w ramach pilotażowego programu usamodzielniania do powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej

5.2.1 Dopracowanie pilotażowego programu usamodzielniania, którego założenia przedstawiono we wniosku i koncepcji pilotażowego programu usamodzielniania, która stanowi załącznik do wniosku oraz zbudowanie międzysektorowej koalicji na jego rzecz

Działanie powinno stanowić odrębne zadanie w ramach kosztów bezpośrednich.

Na pierwszym etapie realizacji projektu, Wnioskodawca, we współpracy z partnerem/-ami, zaplanuje przegląd lokalnych zasobów, potencjałów i zaprojektuje działania, które podejmie w celu doprecyzowania i uszczegółowienia założeń pilotażowego programu usamodzielniania, w celu dostosowania modelu do lokalnych uwarunkowań i zapewnienia maksymalnej skuteczności jego funkcjonowania na obszarze realizacji

projektu. Beneficjent będzie mógł wprowadzić modyfikacje do programu w efekcie działań związanych z doprecyzowaniem i uszczegółowieniem, w tym dostosowaniem do lokalnych uwarunkowań. Zmiany i uszczegółowienie programu powinny wynikać z analizy potrzeb uczestników, zdiagnozowanych deficytów i dostępności zasobów. Nie mogą one jednak prowadzić do zmiany charakteru koncepcji, która stanowi załącznik do wniosku, w tym do rezygnacji z obligatoryjnych elementów wsparcia, o których mowa w punkcie 5.2.2 Regulaminu. Zmodyfikowany i doprecyzowany w ten sposób program wymaga uzyskania akceptacji ION.

Powyższe działanie powinno mieć również odzwierciedlenie we wskaźniku produktu:

„Pilotażowy program usamodzielniania młodzieży – wersja do testowania” – patrz punkt 5.4.

Jednocześnie w opisie zadania wnioskodawca wskazuje, jakie działania podejmie i w jaki sposób zamierza zaangażować lokalną społeczność, poszczególne instytucje, organizacje i osoby (tzw. „grupa przyjaznych dorosłych”, wspierające osoby dorosłe) celem stworzenia koalicji działającej na rzecz programu usamodzielniania i wsparcia w programie osób usamodzielniających się.

Co istotne, Wnioskodawca powinien podjąć działania na rzecz stworzenia koalicji o charakterze **międzysektorowym**, w której skład wejdą, a następnie pełnić będą **aktywną rolę we wdrażaniu pilotażowego programu**, podmioty zarówno z sektora publicznego, organizacji III sektora, jak i sektora prywatnego (pracodawcy, przedstawiciele lokalnego biznesu) – których doświadczenie, potencjał, kompetencje i zasoby nie były dotąd wykorzystywane lub wykorzystywane w niewystarczającym stopniu w procesie usamodzielniania się wychowanków z pieczy.

Nie jest wystarczające zbudowanie koalicji bazującej wyłącznie na jednej kategorii podmiotów, np. publicznych. Konieczne jest podjęcie działań mających na celu uwzględnienie udziału każdej z nich. Istotne jest również wykazanie zakorzenienia tworzonej koalicji w środowisku lokalnym.

Inicjując koalicję i dobierając jej skład, partnerstwo powinno brać pod uwagę konkretne działania, role, procesy, które będą realizować i w których będą uczestniczyć poszczególni członkowie koalicji. Współpraca poszczególnych podmiotów wchodzących w skład koalicji i realizacja przez nie działań, w tym komplementarnych względem siebie, powinny stanowić wartość dodaną na etapie testowania pilotażowego programu usamodzielniania i przekładać się na skuteczność prowadzonego procesu.

Wnioskodawca może zidentyfikować i pozyskać podmioty/osoby (lub część z nich), które planuje włączyć do koalicji, już na etapie przygotowywania i składania wniosku, wskazując jednocześnie uzasadnienie ich udziału i planowaną rolę w procesie wdrażania pilotażowego programu. W sytuacji, gdy Wnioskodawca planuje określić poszczególnych członków koalicji dopiero na pierwszym etapie realizacji projektu, należy opisać we wniosku sposób ich pozyskania (kanały dotarcia, narzędzia i metody, za pomocą których potencjalni uczestnicy koalicji zostaną przekonani do zaangażowania się do udziału w niej). W obydwu przypadkach należy również uwzględnić we wniosku opis sposobu wypracowywania zasad funkcjonowania koalicji.

Powyższe działanie powinno mieć również odzwierciedlenie w następującego wskaźnika produktu:

„Liczba podmiotów, które zostaną włączone do międzysektorowej koalicji, na rzecz realizacji pilotażowego programu usamodzielnienia”

- patrz punkt 5.4.

Zgodnie z zasadą empowerment wskazane jest, aby partnerstwo angażowało członków utworzonej koalicji w prace dotyczące doprecyzowania i uszczegółowienia założeń pilotażowego programu usamodzielnienia.

Kwestie te będą weryfikowane głównie w powiązaniu z kryterium merytorycznym nr: 2 (zadania) i 7 (uzasadnienie potrzeby realizacji projektu w kontekście celu szczegółowego FERS).

5.2.2 Przetestowanie pilotażowego programu usamodzielniania

Działanie powinno stanowić odrębne zadanie w ramach kosztów bezpośrednich.

Zgodnie z kryterium dostępu nr 10 zaplanowany we wniosku o dofinansowanie pilotażowy program usamodzielniania musi zawierać co najmniej następujące elementy:

- a) rozpoczęcie indywidualnego procesu usamodzielniania od ukończenia 15 roku życia,
- b) zapewnienie miejsca zamieszkania osobom usamodzielnianym oraz przygotowania osób realizujących proces usamodzielniania do samodzielnego zamieszkania,

- c) standardy tworzenia Indywidualnych Programów Usamodzielniania oraz standardy dotyczące warunków funkcjonowania opiekuna usamodzielniania,
- d) metody nie wykorzystywane dotąd w powiecie w zakresie skutecznego wejścia i utrzymania się na rynku pracy, opierające się na aktywnym budowaniu doświadczeń bezpośrednio u pracodawców,
- e) działania na rzecz stworzenia lokalnej koalicji i poszerzenia tzw. grupy przyjaznych dorosłych, zakładającej zaangażowanie co najmniej lokalnych służb publicznych, organizacji III sektora, pracodawców oraz wolontariuszy.

Powyżej wskazano kluczowe działania, które z punktu widzenia obecnej diagnozy sytuacji i problemów procesu usamodzielniania się młodzieży i młodych dorosłych z pieczy zastępczej wymagają wzmocnienia, usprawnienia lub wprowadzenia do praktyki w szerszym zakresie.

Wnioskodawca powinien zapewnić, żeby testowanie wskazanych powyżej obligatoryjnych form wsparcia odbywało się na reprezentatywnej grupie osób usamodzielniających się z pieczy w ramach pilotażowego programu.

Wnioskodawca może założyć we wniosku o dofinansowanie inne formy wsparcia, o ile uzna i wykaże, że są niezbędne dla skutecznego i efektywnego procesu usamodzielniania. Dodatkowe formy wsparcia powinny mieć charakter działań uzupełniających i wspierających działania obligatoryjne wskazane w kryterium.

Szczegółowy opis realizacji i wdrażania poszczególnych elementów programu, obligatoryjnych i uzupełniających, **należy przedstawić w koncepcji realizacji pilotażowego programu usamodzielniania w powiecie (kryterium dostępu nr 9), w formie obligatoryjnego załącznika do wniosku o dofinansowanie.**

Powyższe działania powinny mieć również odzwierciedlenie w następujących wskaźnikach produktu:

- Liczba uczestników projektu, którzy rozpoczynać będą udział w projekcie przed ukończeniem 17 r.ż.;
- Liczba uczestników projektu objęta wsparciem mieszkaniowym;
- Liczba uczestników projektu, którzy objęci zostali wsparciem w zakresie aktywnego budowania doświadczeń bezpośrednio u pracodawców;

- Liczba mieszkań, które zostały pozyskane lub dostosowane w ramach projektu na potrzeby osób realizujących proces usamodzielnienia

oraz wskaźniku rezultatu:

- Liczba uczestników projektu, którzy osiągnęli postępy w procesie usamodzielniania zgodnie z Indywidualnymi Programami Usamodzielnienia

- patrz punkt 5.4.

W koncepcji realizacji pilotażowego programu usamodzielniania w powiecie Wnioskodawca jest dodatkowo zobowiązany do zawarcia opisu:

- planowanych narzędzi zapewniających indywidualizację procesu usamodzielniania, planowania go w okresie średniookresowym oraz ukierunkowania na rezultat oraz

- w jaki sposób pilotażowy program będzie oceniany oraz, w razie potrzeby, aktualizowany w trakcie projektu.

Wzór koncepcji realizacji pilotażowego programu usamodzielniania w powiecie stanowi **załącznik nr 2 do Regulaminu konkursu**.

We wzorze koncepcji zawarty został wymagany zakres i opis poszczególnych obligatoryjnych elementów pilotażowego programu usamodzielniania. W związku z tym, bezpośrednio w opisie samego zadania wnioskodawca powinien skoncentrować się na przedstawieniu aspektów organizacyjnych działań opisanych w koncepcji, w tym m.in. w zakresie przypisania osób i partnerów do poszczególnych działań (wraz z uzasadnieniem).

Przedstawiona przez Wnioskodawcę koncepcja programu usamodzielniania stanowić będzie podstawę oceny jakości projektu i potencjału partnerstwa do wypracowania i przetestowania innowacyjnych rozwiązań. Zapisy koncepcji będą oceniane na etapie oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie.

ION może wyrazić zgodę na zmianę koncepcji pilotażowego programu na etapie realizacji projektu, w tym na odstąpienie od wybranych obligatoryjnych elementów wsparcia – na uzasadniony wniosek beneficjenta, w celu zapewnienia efektywnego i skutecznego wsparcia dla osób usamodzielniających się.

5.2.3 Opracowanie ostatecznej wersji programu usamodzielniania na bazie bieżącego monitoringu jego realizacji i upowszechnienie efektów projektu

Wnioskodawca prowadzi **bieżący monitoring działań** realizowanych w ramach pilotażowego programu usamodzielniania i dodatkowo – w ramach realizacji Indywidualnych Programów Usamodzielniania - postępów, jakie osoby usamodzielniające się z pieczy osiągają w wyniku uczestnictwa w pilotażowym programie, i w razie potrzeby korygują wcześniej ustalone cele i założenia pilotażowego programu.

Co najmniej raz na pół roku wnioskodawca przeprowadza całościową ocenę efektów realizacji programu i jego poszczególnych elementów oraz jego oddziaływania na uczestników w zakresie realizowanego Indywidualnego Programu Usamodzielniania. Jeśli wyniki nie są satysfakcjonujące koryguje dotychczas zastosowaną ścieżkę.

Biorąc pod uwagę określony regulaminem (punkt 5.2.4) wymagany termin wprowadzenia do powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej rozwiązań przetestowanych w ramach pilotażowego programu ostateczna wersja pilotażowego programu musi powstać nie później niż 6 miesięcy przed zakończeniem realizacji projektu.

W ramach zadania Wnioskodawca zobowiązany jest również do zaplanowania działań związanych z upowszechnieniem efektów projektu, w tym dotyczących upowszechnienia ostatecznej wersji pilotażowego programu usamodzielniania i działań związanych z kontynuacją programu i ich zakresu po zakończeniu realizacji projektu. Rekomendujemy kierowanie informacji dot. efektów projektu poza powiat, w którym był realizowany (m.in. z wykorzystaniem forów samorządowych), w szczególności do innych powiatów, w celu zachęcenia do szerszego stosowania wypracowanych w projekcie rozwiązań.

5.2.4 Wprowadzenie na co najmniej 6 miesięcy przed zakończeniem realizacji projektu rozwiązań przetestowanych w ramach pilotażowego programu usamodzielniania do powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej

Działania, o których mowa w punkcie 5.2.3 i 5.2.4, powinny stanowić odrębne zadanie w ramach kosztów bezpośrednich.

Po opracowaniu ostatecznej wersji pilotażowego programu, powiat zobowiązany jest do wprowadzenia rozwiązań przetestowanych w ramach

pilotażowego programu usamodzielnienia do powiatowego programu dotyczących rozwoju pieczy zastępczej. Następuje to **nie później niż 6 miesięcy przed zakończeniem realizacji projektu.**

Zakres rozwiązań wprowadzanych do powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej będzie ustalany indywidualnie z ION w końcowej fazie realizacji projektu w zależności od wyników testu innowacji. W przypadku, gdy w trakcie trwania projektu zostaną wprowadzone zmiany w ustawie o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, działanie może nie mieć zastosowania.

Powyższe działanie powinno mieć również odzwierciedlenie we wskaźniku rezultatu bezpośredniego:

„Liczba powiatów, które wprowadziły do lokalnej praktyki pilotażowy program usamodzielnienia, oparty na wypracowanych w ramach projektu narzędziach usamodzielniania” – patrz punkt 5.4.

Jednocześnie należy mieć na względzie, że - **zgodnie z kryterium dostępu nr 7 - zadaniem Wnioskodawcy jest zapewnienie przez powiat kontynuacji rozwiązań przetestowanych w ramach pilotażowego programu usamodzielnienia - przez okres co najmniej 2 lat po zakończeniu okresu realizacji projektu.**

Nakłada to na Wnioskodawcę obowiązek zadeklarowania we wniosku o dofinansowanie wprowadzenia rozwiązań przetestowanych w ramach pilotażowego programu usamodzielnienia do powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej. Informację tę należy zawrzeć w opisie niniejszego zadania.

5.3 Grupa docelowa

Głównymi grupami docelowymi w projekcie są:

- a) osoby realizujące proces usamodzielnienia,
- b) osoby dorosłe wspierające proces usamodzielnienia, w szczególności opiekunowie usamodzielnienia,
- c) instytucje pieczy zastępczej oraz rodziny zastępcze,
- d) instytucje samorządowe oraz organizacje tzw. trzeciego sektora działające w sferze integracji społecznej i włączenia społecznego dzieci i młodzieży oraz ich pracownicy.

Jednocześnie Wnioskodawca zobowiązany jest do objęcia wsparciem we wniosku nie mniej niż 40 osób usamodzielniających się (kryterium dostępu nr 8). Założenie minimalnej liczby uczestników ma na celu umożliwienie przetestowania określonych w konkursie różnych rodzajów wsparcia i rozwiązań na reprezentatywnej i zróżnicowanej grupie osób usamodzielniających się. Co istotne, w ramach projektu możliwe będzie objęcie wsparciem zarówno osób, które już realizują proces usamodzielniania się, w tym młodych dorosłych, jak również osób, które proces usamodzielniania dopiero będą rozpoczynały, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży rozpoczynającej usamodzielnianie nie później niż w 15 roku życia.

Co do zasady, uczestnikami projektu, będą osoby realizujące w projekcie proces usamodzielnienia. W sytuacji, gdy w trakcie realizacji projektu beneficjent zidentyfikuje innych uczestników projektu, w rozumieniu [Wytycznych dotyczących monitorowania postępu rzeczowego](#), podlegać oni będą również monitorowaniu w ramach [Systemu Monitorowania Europejskiego Funduszu Społecznego \(SM EFS\)](#).

Kwalifikowalność osób realizujących proces usamodzielnienia, jako uczestników projektu, weryfikowana będzie na podstawie zaświadczenia wydawanego przez powiat (PCPR/MOPR), w którym potwierdzony zostanie wiek uczestnika oraz status obecnego lub byłego wychowanka pieczy zastępczej.

Wnioskodawca opisuje we wniosku o dofinansowanie grupę docelową, którą zamierza objąć wsparciem, w polu „Grupa docelowa” w sekcji „Informacje o projekcie”, **poświęcając szczególną uwagę charakterystyce uczestników projektu.** Opis powinien spełniać wymogi określone w **rozdziale I Instrukcji**.

Już na etapie przygotowania wniosku partnerstwo powinno wykazać znajomość grupy docelowej, w szczególności osób realizujących proces usamodzielniania, w tym dowieść, że rozpoznaje jej cechy szczególne, potrzeby i oczekiwania.

Dodatkowo Wnioskodawca opisuje planowany proces rekrutacji uczestników projektu w polu „Opis rekrutacji i uczestników projektu” w sekcji „Potencjał do realizacji projektu”. Szczegółowy zakres wymaganych informacji w tym zakresie znajduje się w **rozdziale IX Instrukcji**.

5.4 Wskaźniki projektu

Wnioskodawca jest zobowiązany do monitorowania w projekcie następujących wskaźników programowych (sekcja „Wskaźniki projektu” we wniosku o dofinansowanie):

- Wskaźnik produktu – **Liczba innowacji przyjętych do dofinansowania** WLWK-PLAIKLCO01. Wskaźnik uznaje się za osiągnięty w przypadku podpisania umowy o dofinansowanie projektu przewidującego testowanie innowacji społecznej (źródło pomiaru). Wskaźnik raportowany w pierwszym sprawozdawczym wniosku o płatność. Należy wykazać wartość docelową wskaźnika produktu: **1**.
- Wskaźnik rezultatu – **Liczba przetestowanych innowacji społecznych** WLWK-PLAIKLCR01. Wskaźnik uznaje się za osiągnięty w przypadku przeprowadzenia działań w projekcie (źródło pomiaru: dokumentacja projektowa potwierdzająca realizację zadań). Wskaźnik raportowany w końcowym wniosku o płatność. We wniosku o dofinansowanie należy wykazać wartość docelową wskaźnika rezultatu: **1**.

W konkursie obowiązują również dwa dodatkowe wskaźniki:

- Wskaźnik produktu – **Liczba osób usamodzielniających się objętych wsparciem**. Wskaźnik ten pozwoli na monitorowanie liczby uczestników projektu (patrz pkt. 5.3). **Minimalna wartość wskaźnika to 40**. Wskaźnik mierzony na podstawie deklaracji uczestnictwa w projekcie, oraz innych adekwatnych dokumentów potwierdzających wsparcie poszczególnych uczestników w szczególności IPU. Wskaźnik mierzony w momencie rozpoczęcia udziału danej osoby w pierwszej formie wsparcia w projekcie. monitoring wskaźnika na bieżąco, nie rzadziej niż raz na kwartał.
- Wskaźnik rezultatu – **Liczba powiatów, które wprowadziły do lokalnej praktyki pilotażowy program usamodzielnienia, oparty na wypracowanych w ramach projektu narzędziach usamodzielniania**.

Wskaźniki te wnioskodawca musi wpisać w sekcji 3 wniosku o dofinansowanie „Wskaźniki projektu” i wskazać ich ww. wartości oraz sposób pomiaru i monitorowania.

Dodatkowo we wniosku o dofinansowanie projektu należy uwzględnić wymienione poniżej wskaźniki produktu:

- Pilotażowy program usamodzielniania młodzieży – wersja do testowania;
 - Liczba podmiotów, które zostaną włączone do międzysektorowej koalicji na rzecz realizacji pilotażowego programu usamodzielniania;
 - Liczba uczestników projektu, którzy rozpoczynać będą udział w projekcie po ukończeniu przed ukończeniem 17 r.ż.;
 - Liczba uczestników projektu objęta wsparciem mieszkaniowym;
 - Liczba uczestników projektu, którzy objęci zostali wsparciem w zakresie aktywnego budowania doświadczeń bezpośrednio u pracodawców;
 - Liczba mieszkań, które zostały pozyskane lub dostosowane w ramach projektu na potrzeby osób realizujących proces usamodzielniania;
- oraz wskaźnik rezultatu:
- Liczba uczestników projektu, którzy osiągnęli postępy w procesie usamodzielniania zgodnie z Indywidualnymi Programami Usamodzielniania.

Poza tymi obligatoryjnymi wskaźnikami beneficjent może określić dodatkowe własne wskaźniki produktu lub rezultatu. Zasady ich tworzenia opisane są **w rozdziale III [Instrukcji](#)**. Należy je dobrze przemyśleć i mieć na uwadze, że ilość nie przekłada się na jakość.

Oprócz wymienionych powyżej wskaźników konieczne jest wskazanie, a następnie monitorowanie na etapie realizacji projektu następujących obowiązkowych wskaźników kluczowych:

- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami WLWK-PL0CO02;
- Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami WLWK-PL0CO01;
- Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym WLWK-EECO18;
- Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie WLWK-EECO16;
- Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie WLWK-EECO15;

- Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie WLWK-EECO14;
- Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie WLWK-EECO13;
- Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie WLWK-EECO12.

UWAGA!

Uwzględnienie (wybranie z listy rozwijalnej w systemie SOWA EFS) wymienionych wyżej wskaźników jest obowiązkowe. Niemniej w ich przypadku we wniosku o dofinansowanie wskazana może być zerowa wartość docelowa (za wyjątkiem wskaźnika: Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym WLWK-EECO18, gdzie należy wykazać wartość docelową wskaźnika produktu: 1). Wskaźniki te będą monitorowane na etapie realizacji projektu.

Definicje ww. wskaźników zostały określone **w załączniku nr 1 do regulaminu**. Dodatkowo ION udostępni na stronie naboru **wskazówki w zakresie rekomendowanego sposobu pomiaru poszczególnych wskaźników kluczowych i obligatoryjnych**.

6. Podstawowe zasady udzielania dofinansowania

Zasady ponoszenia wydatków obowiązujące w projektach FERS regulują szczegółowo [Wytyczne kwalifikowalności](#), umowa o dofinansowanie projektu (jej wzór stanowi **załącznik nr 3**) oraz niniejszy regulamin konkursu. Dodatkowym dokumentem, który będzie pomocny dla wnioskodawców są [Zasady finansowania FERS](#). Zawierają one m.in. wyjaśnienia dotyczące wybranych warunków kwalifikowalności wydatków, ujętych w [Wytycznych kwalifikowalności](#), a IZ oceniając kwalifikowalność wydatków jest zobowiązana do ich stosowania.

Wydatki ponoszone w projekcie muszą być komplementarne do świadczeń finansowanych ze środków publicznych, w szczególności z systemu pomocy społecznej lub systemu oświaty lub innych realizowanych na danym obszarze programów pomocowych, nie mogą ich zastępować ani powielać. Rolą wnioskodawcy jest wykluczenie możliwości podwójnego finansowania działań w projekcie.

Zgodnie z **kryterium dostępu nr 4 wartość projektu określona we wniosku o dofinansowanie nie może być większa niż 8 mln złotych**.

ION przewiduje możliwość zwiększenia budżetu projektu w trakcie jego realizacji na uzasadniony wniosek beneficjenta.

Budżet projektu FERS przedstawiany jest w formie budżetu zadaniowego, co oznacza wskazanie kosztów bezpośrednich (tj. kosztów kwalifikowalnych poszczególnych zadań realizowanych przez wnioskodawcę w ramach projektu) i kosztów pośrednich (tj. kosztów administracyjnych związanych z obsługą projektu, których zamknięty katalog został wskazany w [Wytycznych kwalifikowalności](#) oraz [Zasadach finansowania FERS](#)). Jednocześnie, wnioskodawca nie ma możliwości wykazania żadnej z kategorii kosztów pośrednich ujętych w ww. katalogu w kosztach bezpośrednich projektu.

Budżet projektu jest podstawą do oceny kwalifikowalności oraz racjonalności kosztów. Powinien bezpośrednio wynikać z opisanych zadań. Zasady tworzenia budżetu projektu i uzasadniania poszczególnych wydatków szczegółowo opisane zostały **w rozdziałach V-VIII Instrukcji**.

Przy szacowaniu kosztów bezpośrednich należy uwzględnić standardy i ceny rynkowe oraz maksymalne stawki w przypadku często występujących typów wydatków, które zostały określone, w wykazie stanowiącym **załącznik nr 4** do regulaminu konkursu. W przypadku niezgodności wydatków z powyższym dokumentem, budżet projektu będzie kierowany do negocjacji.

W ramach niniejszego konkursu nie jest możliwe zastosowanie metody rozliczania w całości kosztów bezpośrednich z zastosowaniem kwot ryczałtowych. Nie przewiduje się możliwości stosowania uproszczonych metod rozliczania wydatków **za wyjątkiem stawki ryczałtowej na koszty pośrednie.**

Działania finansowane z kosztów pośrednich stanowią odrębne zadanie we wniosku o dofinansowanie. Są to koszty związane z administracyjną obsługą projektu, ich zakres i stawki ryczałtowe są wskazane w [Wytycznych kwalifikowalności](#). Z opisu Zadania Koszty pośrednie musi wynikać, że Wnioskodawca będzie ponosił wyłącznie wydatki określone w katalogu zamkniętym kosztów pośrednich, wskazanym w [Wytycznych kwalifikowalności](#) (Wnioskodawca może złożyć odpowiednią deklarację w tym zakresie w opisie zadania).

Podatek od towarów i usług (VAT)

Zgodnie z zasadami przyjętymi dla okresu 2021-2027 w zakresie kwalifikowania podatku od towarów i usług w projekcie, VAT może być kwalifikowalny w przedsięwzięciach o wartości niższej niż 5 mln EUR, bez dodatkowych obostrzeń. Dlatego w odpowiednim polu wniosku o dofinansowanie należy wpisać „Nie dotyczy”.

Cross-financing

Mając na względzie, że zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych jest jednym z kluczowych elementów w procesie usamodzielniania się, w projekcie przewidziano możliwość ponoszenia wydatków w ramach cross-financingu, przy czym nie mogą one przekroczyć **40% wartości budżetu projektu**. Limit ten wylicza się z uwzględnieniem kosztów bezpośrednich, jak i odpowiadających im kosztów pośrednich. Wydatki w ramach limitu mogą być przeznaczone **wyłącznie na zwiększenie zasobu mieszkaniowego na potrzeby osób realizujących proces usamodzielniania**, w szczególności poprzez remonty i adaptacje pustostanów znajdujących się w zasobach gminnych i powiatowych. **Wydatki na prace remontowe i adaptacje ponoszone w ramach tzw. cross-financingu mogą dotyczyć wyłącznie nieruchomości będącej własnością jednostki sektora finansów publicznych lub spółek realizujących budownictwo społeczne (kryterium dostępu nr 11)**. Dopuszczenie w konkursie możliwości ponoszenia wydatków w ramach cross-financingu ma na celu zwiększenie zasobu mieszkaniowego na potrzeby osób realizujących proces usamodzielniania.

W przypadku ponoszenia wydatków w ramach cross-financingu projekt podlega zasadzie 5-letniej trwałości projektu, wynikającej z art. 65 rozporządzenia ogólnego. Okres trwałości liczy się co do zasady od daty zatwierdzenia wniosku o płatność końcową. Szczegółowe warunki związane z zasadą trwałości projektu opisane są w podrozdziale 2.6 [Wytycznych kwalifikowalności](#).

Warunki kwalifikowalności wydatków specyficzne dla konkursu

Na podstawie rozdziału 3.13. pkt 2 [Wytycznych kwalifikowalności wydatków](#), w konkursie wprowadzono następujące **odrębne warunki kwalifikowania wydatków dla konkursu**:

- W przypadku finansowania dodatku do wynagrodzenia personelu projektu – jego wysokość może wynosić maksymalnie 40% wynagrodzenia podstawowego, które należy rozumieć zgodnie

regulaminem wynagradzania w danym podmiocie. Obejmuje ono składniki wynagrodzenia stanowiące podstawę do wyliczenia wysokości dodatku, zgodnie z obowiązującymi przepisami; przekroczenie limitu 40% uzasadnione będzie wtedy, gdy będzie wynikać z aktów prawa powszechnie obowiązującego, o ile stanowią one o maksymalnej wysokości dodatku dla danej grupy zawodowej.

7. Wymagania dotyczące przygotowania wniosku oraz procedury związane z jego złożeniem

7.1 Formularz wniosku o dofinansowanie i dodatkowe dokumenty

Warunkiem niezbędnym do ubiegania się o dofinansowanie jest wypełnienie wniosku w języku polskim. Wniosek wypełnia się w formie dokumentu elektronicznego i składa za pośrednictwem SOWA. W tym celu należy mieć albo założyć konto użytkownika na stronie internetowej [SOWA EFS](#) i postępować zgodnie z [Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie](#). Jest ona dokumentem wiążącym dla wnioskodawców wypełniających i składających wnioski o dofinansowanie.

Złożenie wniosku będzie możliwe pod warunkiem załączenia do niego obowiązkowego załącznika („Koncepcja realizacji pilotażowego programu usamodzielniania w powiecie”). Załącznik musi zostać opatrzony własnoręcznym podpisem lub elektronicznym podpisem kwalifikowanym osoby/-ów upoważnionych do reprezentowania wnioskodawcy.

Dostępność systemu [SOWA EFS](#) dla użytkowników ze specjalnymi potrzebami:

System spełnia drugi stopień wytycznych WCAG 2.1 dotyczących dostępności stron internetowych dla osób z niepełnosprawnościami (poziom AA).

Szczegółowe informacje na temat tego, jak wypełnić wniosek o dofinansowanie zawarto w [Instrukcji wypełniania wniosku](#).

Wnioskodawca przed przystąpieniem do prac nad wnioskiem powinien dokładnie zapoznać się z tym dokumentem i zastosować do informacji w nim podanych. Prosimy o zwrócenie uwagi, że **ocena wniosków jest przede wszystkim oceną jakościową** – na podstawie poszczególnych kryteriów oceniana i punktowana jest koncepcja projektu, opisana we wniosku oraz w załączniku do wniosku pn. „Koncepcja realizacji pilotażowego programu usamodzielniania w powiecie”. Dlatego też, w celu zdobycia wysokiej liczby punktów i otrzymania dofinansowania niewystarczające będzie umieszczenie we wniosku oraz w ww. załączniku

tylko informacji zapewniających o spełnieniu kryteriów wyboru projektów w konkursie. **W szczególności niewystarczające do przyznania dofinansowania jest kopiowanie do treści wniosku i załącznika brzmienia kryteriów dostępu w konkursie czy kopiowanie treści regulaminu.** Jednocześnie ocenie nie będą podlegać ewentualne dodatkowe informacje ujęte przez wnioskodawcę w załączniku do wniosku, wykraczające poza jego strukturę określoną we wzorze.

Wnioskodawca powinien opisać we wniosku i w załączniku planowane działania w projekcie tak, aby możliwa była ocena spójności zaplanowanej koncepcji wsparcia, jego adekwatności i skuteczności pod kątem opisanej grupy docelowej i potencjału posiadanego przez wnioskodawcę.

UWAGA!

Przed złożeniem wniosku o dofinansowanie (wraz z obligatoryjnym załącznikiem), prosimy sprawdzić, czy zawiera on odpowiedzi na wszystkie wymagane kwestie. Pozwoli to na jego właściwą ocenę.

7.2 Termin i forma złożenia wniosku o dofinansowanie projektu

- 1) **Nabór wniosków o dofinansowanie rozpocznie się 14 kwietnia a zakończy 29 kwietnia 2025 r.** Po tym terminie system SOWA EFS automatycznie zamknie nabór (nie będzie możliwe przesłanie wniosku).
- 2) Wniosek o dofinansowanie musi być dostarczony wyłącznie w formie elektronicznej za pośrednictwem systemu SOWA EFS, wraz ze wszystkimi załącznikami wymaganymi w regulaminie.
- 3) Za datę wpływu wniosku o dofinansowanie uznaje się termin złożenia wersji elektronicznej wniosku w systemie SOWA EFS.
- 4) Każdy wnioskodawca może wycofać złożony przez siebie wniosek o dofinansowanie z uczestnictwa w niniejszym postępowaniu konkurencyjnym. W tym celu należy dostarczyć do ION za pośrednictwem modułu komunikacji w systemie SOWA EFS, prośbę o wycofanie wniosku. Takie wystąpienie może nastąpić w każdym momencie przeprowadzania niniejszego postępowania w zakresie wyboru projektów.

UWAGA!

Konsekwencją wycofania wszystkich wniosków o dofinansowanie jest unieważnienie postępowania.

7.3 Procedura uzupełniania lub poprawiania złożonego wniosku o dofinansowanie

Jedyną dopuszczalną formą komunikacji pomiędzy wnioskodawcą a ION na etapie uzupełniania lub poprawiania wniosku o dofinansowanie w trybie art. 55 ust. 1 ustawy wdrożeniowej jest **moduł komunikacji w systemie SOWA EFS**. Skutkiem niezachowania wskazanej formy komunikacji może być nieuwzględnienie wyjaśnień lub uzupełnień składanych przez wnioskodawcę za pomocą innych środków komunikacji. Dlatego po złożeniu wniosku należy regularnie sprawdzać korespondencję w systemie SOWA EFS.

Dla zachowania skutków prawnych wskazanej wyżej formy komunikacji konieczne jest posiadanie kwalifikowanego podpisu elektronicznego lub profilu zaufanego na Elektronicznej Platformie Usług Administracji Publicznej – ePUAP.

8. Procedura oceny i wyboru projektów

8.1 Informacje ogólne

Za ocenę projektów zgodnie z kryteriami zatwierdzonymi przez KM FERS w ramach niniejszego konkursu odpowiada KOP. Powołuje ją ION i określa regulamin jej pracy, który stanowi **załącznik nr 5 do regulaminu**.

KOP składa się z co najmniej 3 członków uprawnionych do oceny projektów. W skład KOP z prawem dokonywania oceny projektów wchodzi obowiązkowo pracownicy ION oraz fakultatywnie eksperci, o których mowa w art. 80 ustawy wdrożeniowej. W każdym przypadku w skład KOP powoływany jest pracownik ION, pełniący funkcję opiekuna naboru w systemie SOWA EFS. Przewodniczący KOP, jego zastępca (jeśli jest powołany) oraz sekretarz KOP są pracownikami ION.

Przed rozpoczęciem oceny wniosków, członkowie KOP otrzymują listę wszystkich projektów złożonych w konkursie i na podstawie zawartych tam informacji każdy członek KOP podpisuje oświadczenie o bezstronności i deklarację poufności – w przypadku pracownika ION oceniającego projekty, zgodne ze wzorem, który stanowi **załącznik nr 6 i nr 9**, a w przypadku eksperta, o którym mowa w art. 80 ustawy wdrożeniowej, zgodne ze wzorem określonym w **załączniku nr 7 i nr 9**. Pozostali członkowie KOP podpisują oświadczenia o bezstronności i deklaracje poufności zgodne ze wzorem, który stanowi **załącznik nr 8 i 9**.

Każdy projekt jest oceniany pod kątem spełniania poszczególnych kryteriów wyboru projektów przez dwóch członków KOP. Są oni wybierani w drodze losowania. Jest ono przeprowadzane zgodnie z procedurami

ustalonymi przez ION w regulaminie pracy KOP, a jego wynik jest zapisywany w protokole z prac KOP.

KOP ocenia projekty w ramach jednego posiedzenia (nabór zamknięty). Po zakończeniu każdego etapu oceny ION publikuje na stronie internetowej www.rozwojspoleczny.gov.pl oraz na portalu www.funduszeuropejskie.gov.pl informację o projektach zakwalifikowanych do kolejnego etapu – zgodnie z art. 54 ust. 4 ustawy wdrożeniowej – oraz ocenionych negatywnie – zgodnie z art. 57 ustawy wdrożeniowej.

W niniejszym konkursie procedura oceny składa się z następujących etapów:

- **pierwszy etap oceny merytorycznej** - w zakresie kryteriów merytorycznych 0-1, kryteriów dostępu i kryteriów horyzontalnych,
- **drugi etap oceny merytorycznej** - w zakresie kryteriów merytorycznych punktowych oraz kryteriów premiujących;
- **etap negocjacji** (jeśli oceniający stwierdzą, że projekty wymagają zakwalifikowania do tego etapu).

8.2 Pierwszy etap oceny merytorycznej – Kryteria merytoryczne weryfikowane w systemie 0-1, kryteria dostępu i kryteria horyzontalne

8.2.1 Kryteria merytoryczne weryfikowane w systemie 0-1

Pierwszy etap oceny merytorycznej rozpoczyna się od sprawdzenia, czy projekt spełnia kryteria merytoryczne oceniane w systemie 0-1 i przypisania im właściwych wartości – „tak” lub „nie” albo stwierdzeniu, że kryterium nie dotyczy danego projektu.

Brzmienie kryterium (część A karty pierwszego etapu oceny merytorycznej)		Wskazówki dla wnioskodawców
1	Wnioskodawca jest podmiotem uprawnionym do ubiegania się o dofinansowanie w ramach naboru (zgodnie z Szczegółowym Opisem Priorytetów FERS i Rocznym Planem Działania dla tego naboru)	SZOP/RPD
2	W przypadku projektu partnerskiego spełnione zostały wymogi dotyczące 1) wyboru partnerów, o których mowa w art. 39 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań	Patrz pkt 4.2 regulaminu

	<p>finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (o ile dotyczy);</p> <p>2) utworzenia albo zainicjowania partnerstwa w terminie wynikającym z art. 39 ust. 4 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (o ile dotyczy), tj. przed złożeniem wniosku o dofinansowanie, a w przypadku, gdy data rozpoczęcia realizacji projektu jest wcześniejsza od daty złożenia wniosku - przed rozpoczęciem realizacji projektu.</p>	
3	<p>Wnioskodawca oraz partnerzy krajowi (o ile dotyczy), ponoszący wydatki w danym projekcie z EFS+, posiadają łączny obrót za wybrany przez wnioskodawcę jeden z trzech ostatnich:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zatwierdzonych lat obrotowych zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (Dz. U. 1994 nr 121 poz. 591 z późn. zm.) jeśli dotyczy lub - zamkniętych i zatwierdzonych lat kalendarzowych, <p>równy lub wyższy od 75% średnich rocznych wydatków w ocenianym projekcie.</p> <p>Kryterium nie dotyczy jednostek sektora finansów publicznych (jsfp), w tym projektów partnerskich, w których jsfp występują jako wnioskodawca (lider)</p> <ul style="list-style-type: none"> - kryterium obrotu nie jest wówczas badane. <p>W przypadku podmiotów niebędących jednostkami sektora finansów publicznych jako obroty należy rozumieć wartość przychodów (w tym przychodów osiągniętych z tytułu otrzymanego dofinansowania na realizację projektów) osiągniętych w wymaganym okresie przez danego wnioskodawcę/ partnera (o ile dotyczy) na dzień składania wniosku o dofinansowanie. W przypadku partnerstwa kilku podmiotów badany jest łączny obrót wszystkich podmiotów wchodzących w skład partnerstwa nie będących jsfp. W przypadku projektów, w których udzielane jest wsparcie zwrotne jako obrót należy rozumieć kwotę kapitału na</p>	<p>Patrz rozdział IX.4. Instrukcji wypełniania wniosku</p>

instrumenty zwrotne, jakim dysponowali wnioskodawca/partnerzy (o ile dotyczy) w wymaganym okresie.	
--	--

8.2.2 Kryteria dostępu

W niniejszym konkursie obowiązują kryteria dostępu, w przypadku których istnieje możliwość doprecyzowania lub poprawy wniosku na etapie negocjacji oraz takie, w których nie przewidziano takiej możliwości.

W tabeli poniżej wskazano te kryteria dostępu, w przypadku których nie przewidziano możliwości zakwalifikowania projektu do negocjacji w niniejszym konkursie. Jeśli nie zostaną spełnione wymogi, ujęte w którymkolwiek z przedstawionych poniżej kryteriów dostępu, zostaje on oceniony negatywnie.

Kryteria dostępu oceniane na etapie oceny merytorycznej <u>bez</u> możliwości skierowania do negocjacji	
Brzmienie kryterium (część B karta pierwszego etapu oceny merytorycznej)	Miejsce we wniosku o dofinansowanie
Kryterium dostępu nr 2. Zarówno wnioskodawca, jak i każdy partner, występuje wyłącznie w jednym wniosku o dofinansowanie w ramach konkursu.	Kryterium weryfikowane na podstawie danych będących w dyspozycji ION. W przypadku złożenia więcej niż jednego wniosku, w którym występuje wnioskodawca lub każdy z partnerów ION odrzuca wszystkie złożone w odpowiedzi na konkurs wnioski.
Kryterium dostępu nr 3. Zaplanowany okres realizacji projektu wynosi minimalnie 36 miesięcy oraz kończy się nie później niż 30.06.2029 roku.	Kryterium weryfikowane na podstawie

	zapisów we wniosku o dofinansowanie.
Kryterium dostępu nr 4. Wartość projektu określona we wniosku o dofinansowanie nie może być większa niż 8 mln złotych.	Kryterium weryfikowane na podstawie budżetu projektu.
Kryterium dostępu nr 8. Wnioskodawca zaplanował we wniosku o dofinansowanie projektu, że liczba osób usamodzielniających się objętych wsparciem wyniesie co najmniej 40.	Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie.
Kryterium dostępu nr 11. Zaplanowany we wniosku o dofinansowanie poziom cross-finansingu wynosi maksymalnie 40%.	Kryterium weryfikowane na podstawie budżetu projektu.

W tabeli poniżej wskazano te kryteria dostępu, w przypadku których przewidziano możliwość zakwalifikowania projektu do negocjacji.

Kryteria dostępu oceniane na etapie oceny merytorycznej <u>możliwe do skierowania do negocjacji</u>	
Brzmienie kryterium (część B karta pierwszego etapu oceny merytorycznej)	Proponowane miejsce we wniosku
<p>Kryterium dostępu nr 1. Projekt realizowany jest w partnerstwie, w którego skład wchodzi co najmniej:</p> <p>a) powiat oraz</p> <p>b) organizacja pozarządowa lub inny podmiot wskazany w art. 3 ust. 3 Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 roku, która/-y posiada co najmniej 3-letnie doświadczenie zdobyte w ciągu ostatnich pięciu lat w stosunku do roku, w którym</p>	<p>Sekcje: „Wnioskodawca i realizatorzy” i „Potencjał do realizacji projektu”, pole „Doświadczenie”.</p>

<p>składany jest wniosek o dofinansowanie, w działaniach specjalistycznych na rzecz dzieci i młodzieży przebywających w pieczy zastępczej lub działaniach specjalistycznych lub opiekuńczo-wychowawczych realizowanych w ramach prowadzonych placówek wsparcia dziennego² na rzecz dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, rozumianym zgodnie w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej a jeden z podmiotów wymienionych w punkcie a) albo b) jest partnerem wiodącym.</p>	
<p>Kryterium dostępu nr 5. Wniosek o dofinansowanie projektu zakłada, że partner, o którym mowa w kryterium dostępu nr 1 w punkcie b), zaangażuje trzy kluczowe osoby, z których pierwsza ma co najmniej 3-letnie doświadczenie w działaniach w aktywizacji zawodowej osób do 29 roku życia, druga – co najmniej 3-letnie doświadczenie w mentoringu osób niepełnoletnich zagrożonych wykluczeniem społecznym, trzecia – co najmniej 3-letnie doświadczenie w pracy z osobami przebywającymi w mieszkaniach treningowych lub wspomaganym.</p>	<p>Sekcja: „Potencjał do realizacji projektu”, pole: „Potencjał kadrowy do realizacji projektu”</p>
<p>Kryterium dostępu nr 6. W ramach projektu zaplanowano co najmniej następujące działania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dopracowanie pilotażowego programu usamodzielniania, którego założenia przedstawiono we wniosku o dofinansowanie projektu i załączniku oraz zbudowanie międzysektorowej koalicji na jego rzecz; 2) przetestowanie pilotażowego programu usamodzielniania; 3) opracowanie ostatecznej wersji programu usamodzielniania na bazie bieżącego monitoringu jego realizacji, a także upowszechnienie efektów projektu 4) wprowadzenie na co najmniej 6 miesięcy przed zakończeniem realizacji projektu rozwiązań przetestowanych w ramach pilotażowego programu 	<p>Cały wniosek, w szczególności: sekcje: „Informacje o projekcie” (pole „Opis projektu”) i „Zadania”, załącznik do wniosku o dofinansowanie „Koncepcja realizacji pilotażowego programu usamodzielniania w powiecie”.</p>

² w rozumieniu art. 18 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

usamodzielniania do powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej ³ .	
Kryterium dostępu nr 7. Rozwiązania przetestowane w ramach pilotażowego programu usamodzielniania będą kontynuowane przez powiat przez co najmniej 2 lata po zakończeniu okresu realizacji projektu.	Cały wniosek, w szczególności sekcje: „Informacje o projekcie” (pole „Opis projektu”), „Zadania”.
Kryterium dostępu nr 9. Wnioskodawca przedstawił koncepcję realizacji pilotażowego programu usamodzielniania w powiecie (w formie załącznika do wniosku o dofinansowanie), która zawiera co najmniej następujące informacje: 1) opis obligatoryjnych elementów wymienionych w kryterium dostępu nr 10 2) opis planowanych narzędzi zapewniających indywidualizację procesu usamodzielniania, planowania go w okresie średniokresowym oraz ukierunkowania na rezultat 3) opis w jaki sposób pilotażowy program będzie oceniany oraz, w razie potrzeby, aktualizowany w trakcie projektu.	Sekcja „Zadania” oraz załącznik do wniosku o dofinansowanie „Koncepcja realizacji pilotażowego programu usamodzielniania w powiecie”
Kryterium dostępu nr 10. Zaplanowany we wniosku o dofinansowanie pilotażowy program usamodzielniania zawiera co najmniej następujące elementy: a) rozpoczęcie indywidualnego procesu usamodzielniania od ukończenia 15 roku życia b) zapewnienie miejsca zamieszkania osobom usamodzielnianym oraz przygotowania osób realizujących proces usamodzielniania do samodzielnego zamieszkania	Załącznik do wniosku o dofinansowanie „Koncepcja realizacji pilotażowego programu usamodzielniania w powiecie” oraz dodatkowo sekcje: „Informacje o projekcie” (pole

³ opracowywanych i realizowanych na podst. ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

<p>c) standardy tworzenia Indywidualnych Programów Usamodzielniania oraz standardy dotyczące warunków funkcjonowania opiekuna usamodzielniania</p> <p>d) metody nie wykorzystywane dotąd w powiecie w zakresie skutecznego wejścia i utrzymania się na rynku pracy, opierające się na aktywnym budowaniu doświadczeń bezpośrednio u pracodawców</p> <p>e) działania na rzecz stworzenia lokalnej koalicji i poszerzenia tzw. grupy przyjaznych dorosłych, zakładającej zaangażowanie co najmniej lokalnych służb publicznych, organizacji III sektora, pracodawców oraz wolontariuszy.</p>	<p>„Opis projektu”), „Zadania”.</p>
--	-------------------------------------

Weryfikacja kryteriów dostępu będzie prowadzona przede wszystkim na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie projektu i załączniku do wniosku o dofinansowanie „Koncepcja realizacji pilotażowego programu usamodzielniania w powiecie”. W przypadku gdy we wniosku i w załączniku zostaną przedstawione sprzeczne lub niejednoznaczne informacje odnośnie danego kryterium dostępu (przewidzianego do negocjacji), kwestia ta zostanie skierowana do uzupełnienia lub poprawienia w ramach negocjacji zgodnie z zakresem, który został wskazany w tabeli powyżej. Podobnie w przypadku rozbieżności między zapisami o spełnianiu danego kryterium, a pozostałą treścią wniosku (np. dane liczbowe we wniosku wskazujące na niezgodność złożonego oświadczenia wnioskodawcy z rzeczywistym stanem rzeczy). Wykaz konkretnych uzupełnień lub poprawek będzie ujęty w stanowisku negocjacyjnym.

W przypadku, gdy wnioskodawca nie uzupełni lub nie poprawi wniosku o dofinansowanie lub koncepcji, projekt zostanie odrzucony na etapie negocjacji.

Jeżeli oceniający uzna, że projekt nie spełnia któregokolwiek z kryteriów dostępu, odpowiednio odnotowuje ten fakt na karcie oceny merytorycznej, uzasadnia decyzję o uznaniu danego kryterium dostępu za niespełnione i przechodzi do oceny kryteriów horyzontalnych.

8.2.3 Kryteria horyzontalne

W trakcie pierwszego etapu oceny merytorycznej weryfikowane jest także spełnienie przez projekt kryteriów horyzontalnych obowiązujących w FERS.

UWAGA!

Aby w sposób prawidłowy i wyczerpujący opisać projekt we wniosku o dofinansowanie w odniesieniu do kryteriów horyzontalnych wnioskodawca powinien bardzo uważnie zapoznać się z [Instrukcją](#).

Lp.	Brzmienie kryterium (część C karta pierwszego etapu oceny)
1.	Projekt jest zgodny ze Standardem minimum realizacji zasady równości kobiet i mężczyzn w ramach projektów współfinansowanych z EFS+, który został określony w Załączniku nr 1 do Wytycznych dotyczących zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.
2.	<p>W świetle wymagań wynikających z klauzuli antydyskryminacyjnej, zawartej w treści Umowy Partnerstwa oraz Programu nie stwierdzono niezgodności zapisów wniosku o dofinansowanie projektu z zasadą równości szans i niedyskryminacji, określoną w art. 9 Rozporządzenia ogólnego, w tym w szczególności:</p> <p>1) Wnioskodawca będący JST (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny) złożył oświadczenie o braku obowiązywania na terenie tej jednostki samorządu terytorialnego dyskryminujących aktów prawnych, zgodnie z wymogiem zawartym w Umowie Partnerstwa. W projektach partnerskich warunek ten dotyczy również partnerów.</p> <p>oraz</p> <p>2) We wniosku o dofinansowanie projektu zadeklarowano dostępność wszystkich produktów projektu (które nie zostały uznane za neutralne) - zgodnie z załącznikiem nr 2 do Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.</p>
3.	Projekt jest zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju, tj. zastosowane w nim będą rozwiązania proekologiczne takie jak np.: oszczędność energii i wody, powtórne wykorzystanie zasobów. W projekcie zadeklarowano stosowanie zasady „nie czyń poważnych szkód” środowisku (zasada DNSH).
4.	<p>Projekt jest zgodny z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. (Dz. Urz. UE C 326 z 26.10.2012, str. 391), w zakresie odnoszącym się do sposobu realizacji i zakresu projektu.</p> <p>Zgodność projektu z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r., na etapie oceny wniosku należy rozumieć jako brak sprzeczności pomiędzy zapisami projektu a wymogami tego dokumentu lub stwierdzenie, że te wymagania są neutralne wobec zakresu i zawartości projektu. Dla wnioskodawców i oceniających mogą być</p>

	pomocne Wytyczne Komisji Europejskiej dotyczące zapewnienia poszanowania Karty praw podstawowych Unii Europejskiej przy wdrażaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, w szczególności załącznik nr III ⁴ .
5.	Projekt jest zgodny z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych, sporządzoną w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169, z późn. zm.), w zakresie odnoszącym się do sposobu realizacji i zakresu projektu. Zgodność projektu z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych, na etapie oceny wniosku należy rozumieć jako brak sprzeczności pomiędzy zapisami projektu a wymogami tego dokumentu lub stwierdzenie, że te wymagania są neutralne wobec zakresu i zawartości projektu ⁵ .
6.	W trakcie oceny nie stwierdzono niezgodności z prawodawstwem krajowym w zakresie odnoszącym się do sposobu realizacji i zakresu projektu oraz wnioskodawcy.

Ocena spełniania kryterium horyzontalnego nr 1 polega na przypisaniu mu wartości „tak” albo „nie” albo „do negocjacji”, co oznacza, że projekt może być uzupełniany lub poprawiany w części dotyczącej spełniania kryterium w zakresie opisanym w stanowisku negocjacyjnym.

Ocena spełniania kryteriów horyzontalnych nr 2-5 polega na przypisaniu im wartości „tak” albo „do negocjacji”, co oznacza, że projekt może być uzupełniany lub poprawiany w zakresie opisanym w stanowisku negocjacyjnym.

Ocena spełniania kryterium horyzontalnego nr 6 polega na przypisaniu mu wartości „tak” albo „nie”, co oznacza, że projekt niespełniający tego kryterium jest odrzucany i nie jest kierowany do dalszego etapu oceny.

Informacje nt. spełnienia kryteriów horyzontalnego nr 2 punktu 2 (dostępność) i kryterium horyzontalnego nr 3 (w zakresie rozwiązań proekologicznych realizujących zasad zrównoważonego rozwoju) powinny się znaleźć w sekcji „Informacje dodatkowe”, pole „Kryteria horyzontalne - dostępność i zrównoważony rozwój” wniosku o dofinansowanie.

⁴ Przydatne informacje dotyczące przestrzegania zasad równościowych w zakresie kryterium horyzontalnego nr 4 i 5 można znaleźć na stronie: <https://www.rozwojspoleczny.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/przestrzeganie-zasad-rownosciovych-2/>

⁵ jw.

W świetle wymagań wynikających z klauzuli antydyskryminacyjnej, zawartej w treści Umowy Partnerstwa oraz Programu, spełnianie warunków wynikających z kryterium horyzontalnego nr 2 z punktu 1, weryfikowane będzie m.in. na podstawie:

- oświadczenia zamieszczonego we wzorze wniosku o dofinansowanie projektu FERS w sekcji „Oświadczenia” o treści „Oświadczam, że na terenie jednostki samorządu terytorialnego, którą reprezentuję nie obowiązują żadne ustanowione przez organy tej JST dyskryminujące akty prawa miejscowego. Oświadczenie dotyczy wyłącznie wnioskodawcy (lub partnera), będącego jednostką samorządu terytorialnego lub podmiotem przez nią kontrolowanym lub od niej zależnym.”,
- informacji Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczącej JST, które ustanowiły dyskryminujące akty prawa miejscowego oraz nie dokonały ich modyfikacji ani uchylecia po wezwaniu/zaskarżeniu przez RPO.

Jeżeli oceniający stwierdzi, że projekt nie spełnia któregokolwiek z kryteriów horyzontalnych nr 1 lub 6, odpowiednio odnotowuje ten fakt w karcie oceny merytorycznej, uzasadnia decyzję o uznaniu danego kryterium horyzontalnego za niespełnione. Skutkuje to odrzuceniem projektu.

W wyniku pierwszego etapu oceny merytorycznej (kryteria merytoryczne 0-1, kryteria dostępu i horyzontalne) projekt może zostać:

- zakwalifikowany do kolejnego etapu oceny – ION za pośrednictwem SOWA EFS przekazuje niezwłocznie wnioskodawcy informację o zakwalifikowaniu projektu do kolejnego etapu, tzn. etapu, na którym weryfikowane jest tzn. oceny merytorycznej na podstawie kryteriów punktowych i premiujących albo
- oceniony negatywnie – ION przekazuje niezwłocznie wnioskodawcy informację o zatwierdzeniu negatywnego wyniku oceny wraz z uzasadnieniem oraz pouczeniem o możliwości wniesienia protestu; pisemna informacja o wyniku oceny zawiera kopie wypełnionych kart oceny w postaci załączników. ION, przekazując wnioskodawcy tę informację, zachowuje zasadę anonimowości osób dokonujących oceny. W uzasadnionych przypadkach ION może odstąpić od tej zasady.

8.3 Drugi etap oceny merytorycznej – kryteria merytoryczne punktowe i kryteria premiujące

8.3.1 Kryteria merytoryczne punktowe

Ocena polega na przyznaniu punktów z puli przypisanej do danego kryterium. Projekt może uzyskać maksymalnie 100 punktów od każdego oceniającego. Ocena każdego kryterium przedstawiana jest w postaci liczb całkowitych (bez części ułamkowych).

Aby projekt spełnił w minimalnym zakresie ww. kryteria musi otrzymać w ramach każdego z nich od obydwu oceniających co najmniej 60% dostępnych punktów, jakie zostały przypisane do poszczególnych aspektów oceny. Jest to konieczne do uzyskania dofinansowania, za wyjątkiem kryterium poprawności budżetu. W tym przypadku przyznanie poniżej 60 % punktów nie skutkuje negatywną oceną i możliwe jest zakwalifikowanie projektu do etapu negocjacji.

UWAGA!

Aby w sposób prawidłowy i wyczerpujący opisać projekt we wniosku o dofinansowanie, oprócz zapoznania się z treścią regulaminu, prosimy także o uważne zapoznanie się z [Instrukcją](#), [Wytycznymi kwalifikowalności wydatków](#) oraz bieżące śledzenie odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania, dostępne pod adresem: <http://www.rozwojspoleczny.gov.pl>.

Lp.	Brzmienie kryterium (część E karty drugiego etapu oceny merytorycznej)	Waga kryterium max/min 60%	Proponowane miejsce we wniosku
1.	Adekwatność doboru grupy docelowej do właściwego typu projektu FERS wskazanego w Rocznym Planie Działania oraz jakość diagnozy specyfiki i sytuacji tej grupy, w tym opis: <ol style="list-style-type: none">1) istotnych cech uczestników oraz podmiotów obejmowanych wsparciem;2) barier, na które napotykają uczestnicy projektu i podmioty obejmowane wsparciem;3) potrzeb i oczekiwań uczestników projektu i ww. podmiotów w kontekście wsparcia, które ma być udzielane w ramach projektu oraz wskazanie źródeł tych informacji;	20/ 12	Pola: „Grupy docelowe”, „Opis rekrutacji i uczestników projektu” oraz „Koncepcja realizacji pilotażowego programu usamodzielniania w powiecie”

	<p>4) sposobu rekrutacji uczestników projektu i podmiotów obejmowanych wsparciem, w tym kryteriów rekrutacji.</p> <p>Kryterium ma charakter rozstrzygający – kolejność zastosowania: 2</p>		
2.	<p>Trafność doboru i spójność zadań i wskaźników przewidzianych do realizacji w ramach projektu w tym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) uzasadnienie potrzeby realizacji zadań; 2) planowany sposób realizacji zadań; 3) uzasadnienie wyboru partnerów do realizacji poszczególnych zadań; 4) istotność zadań z punktu widzenia potrzeb grupy docelowej; 5) odpowiednie zastosowanie i dobór wskaźników monitorowania FERS i wskaźników specyficznych dla danego projektu (określonych samodzielnie przez wnioskodawcę) (o ile dotyczy); 6) odpowiednie oszacowanie wartości wskaźników monitorowania FERS i wskaźników specyficznych dla danego projektu określonych we wniosku o dofinansowanie, które zostaną osiągnięte w ramach projektu; 7) odpowiedni sposób pomiaru wskaźników monitorowania FERS i wskaźników specyficznych dla danego projektu określonych we wniosku o dofinansowanie; 8) odpowiedni sposób, w jaki zostanie zachowana trwałość rezultatów projektu. <p>Kryterium ma charakter rozstrzygający – kolejność zastosowania: 1</p>	20/ 12	<p>Cały wniosek, w szczególności: sekcje: „Wskaźniki projektu” i „Zadania”, pole „Trwałość projektu oraz trwałość rezultatów projektu”, „Koncepcja realizacji pilotażowego programu usamodzielniania w projekcie”</p>
3.	<p>Stopień zaangażowania potencjału wnioskodawcy i partnerów, tj.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) potencjału kadrowego wnioskodawcy i partnerów planowanego do 	10/ 6	<p>Pola: „Opis sposobu zarządzania projektem”, „Potencjał</p>

	<p>wykorzystania w ramach projektu (kluczowych osób, które zostaną zaangażowane do realizacji projektu oraz ich planowanej funkcji w projekcie);</p> <p>2) potencjału technicznego wnioskodawcy i partnerów planowanego do wykorzystania w ramach projektu, w tym pomieszczeń lub sprzętu będących w ich dyspozycji.</p>		<p>kadrowy do realizacji projektu”</p>
4.	<p>Adekwatność potencjału społecznego wnioskodawcy i partnerów</p> <p>1) w obszarze wsparcia projektu;</p> <p>2) na rzecz grupy docelowej, do której skierowany będzie projekt oraz</p> <p>3) na określonym terytorium, którego będzie dotyczyć realizacja projektu</p> <p>do zakresu realizacji projektu, w tym uzasadnienie, dlaczego doświadczenie wnioskodawcy i partnerów jest adekwatne do zakresu realizacji projektu, z uwzględnieniem dotychczasowej działalności wnioskodawcy i partnerów.</p> <p>Kryterium ma charakter rozstrzygający – kolejność zastosowania: 4</p>	<p>15/9</p>	<p>Pole: „Doświadczenie”</p>
5.	<p>Sposób zarządzania projektem w kontekście zakresu zadań w projekcie, w tym:</p> <p>1) adekwatność proponowanego sposobu zarządzania w kontekście zapewnienia sprawnej, efektywnej i terminowej realizacji projektu,</p> <p>2) podział ról i zadań w zespole zarządzającym,</p> <p>3) wskazanie sposobu podejmowania decyzji w projekcie,</p> <p>4) wskazanie kadry zarządzającej.</p>	<p>10/6</p>	<p>Pole: „Opis sposobu zarządzania projektem”</p>

6.	<p>Prawidłowość budżetu projektu, w tym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zgodność wydatków z Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027, w szczególności niezbędność wydatków do osiągnięcia celów projektu, 2) zgodność z zasadami udzielania pomocy publicznej (o ile dotyczy), 3) zgodność z Rocznym Planem Działania w zakresie wymaganego poziomu wkładu własnego i cross-financingu, 4) zgodność ze standardem i cenami rynkowymi określonymi w regulaminie wyboru projektów, 5) zgodność ze stawkami jednostkowymi (o ile dotyczy) określonymi w regulaminie wyboru projektów, 6) w ramach kwot ryczałtowych (o ile dotyczy) – wykazanie uzasadnienia racjonalności i niezbędności każdego kosztu w budżecie projektu, 7) trafność doboru wskaźników dla rozliczenia kwot ryczałtowych i dokumentów potwierdzających ich wykonanie (o ile dotyczy). <p>Kryterium ma charakter rozstrzygający – kolejność zastosowania: 3</p>	15/ 0	<p>Sekcje: „Budżet projektu”, „Podsumowanie budżetu”, „Źródła finansowania”, „Uzasadnienia wydatków”</p>
7.	<p>Zgodność projektu z opisem typu projektu przewidzianym w FERS.</p>	10/ 6	<p>Cały wniosek oraz „Koncepcja realizacji pilotażowego programu usamodzielniania w powiecie”</p>

8.3.2 Kryteria premiujące

ION w niniejszym konkursie przyjęła jedno kryterium premiujące.

Brzmienie kryterium (część F karty drugiego etapu oceny merytorycznej)	Waga	Proponowane miejsce we wniosku
Kryterium nr 1 Wnioskodawcą lub partnerem w projekcie jest organizacja pozarządowa lub inny podmiot wskazany w art. 3 ust. 3 Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 roku, który/-a przez ostatnie trzy lata w stosunku do roku, w którym składany jest wniosek o dofinansowanie, realizował/-a działania z zakresu aktywizacji zawodowej lub społecznej na rzecz osób usamodzielniających się z pieczy zastępczej.	10	Pole: „Doświadczenie”

Ocena warunków przyznania punktów za spełnienie kryterium premiującego jest dokonywana i uzasadniana na drugim etapie oceny merytorycznej. Przyznana punktacja za kryterium premiujące będzie dodawana do ogólnej liczby punktów za spełnienie kryteriów merytorycznych punktowych wyłącznie, jeżeli ocena wszystkich kryteriów punktowych jest pozytywna (za wyjątkiem kryterium dotyczącego prawidłowości budżetu projektu). W przypadku, gdy wynik oceny co najmniej jednego kryterium merytorycznego punktowego jest negatywny, punkty za kryteria premiujące nie są wliczane do ogólnej liczby punktów stanowiących wynik oceny, a uzasadnienie i przyznane punkty za kryteria premiujące mają **wyłącznie charakter informacyjny**. Rozwiązanie takie daje wnioskodawcom możliwość objęcia zakresem protestu pełnego zestawu kryteriów, który poddawany jest ocenie w ramach drugiego etapu oceny merytorycznej.

Ocena spełniania kryterium premiującego nr 1 polega na przyznaniu 0 punktów, jeśli projekt nie spełnia danego kryterium albo na przyznaniu 10 punktów, jeśli projekt spełnia dane kryterium.

Maksymalna liczba punktów, jaką projekt może uzyskać w ramach oceny na drugim etapie merytorycznej wynosi 110 (do 100 pkt. za spełnienie kryteriów merytorycznych punktowych oraz 10 pkt. za spełnienie kryteriów premiujących).

Z zapisów wniosku musi jednoznacznie wynikać, że kryterium premiujące jest spełnione. Kryterium premiujące nie może być kierowane do negocjacji. Także w przypadku wątpliwości interpretacyjnych punkty premiujące nie są przyznawane.

Ostateczny wynik oceny jest ustalany zgodnie z regulaminem pracy KOP (załącznik nr 5 do regulaminu).

Po ustaleniu ostatecznego wyniku oceny i przekazaniu go przez KOP do zatwierdzenia ION projekt może zostać:

- wybrany do dofinansowania – ION przekazuje niezwłocznie wnioskodawcy informację o wyborze projektu do dofinansowania,
- zakwalifikowany do etapu negocjacji – ION przekazuje niezwłocznie wnioskodawcy informację o zakwalifikowaniu projektu do etapu negocjacji,
- oceniony negatywnie – ION przekazuje niezwłocznie wnioskodawcy informację o zatwierdzeniu negatywnego wyniku oceny wraz z uzasadnieniem oraz pouczeniem o możliwości wniesienia protestu; ION załącza do pisma kopie wypełnionych kart oceny z zachowaniem anonimowości osób jej dokonujących; w uzasadnionych przypadkach ION może odstąpić od tej zasady.

8.4 Etap negocjacji

Negocjacje rozpoczynają się po zakończeniu oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie. Do tego etapu kwalifikowane są projekty, które wymagają poprawiania lub uzupełniania wskazanych przez oceniających części wniosku, w zakresie spełniania kryteriów wyboru projektów, które były weryfikowane na pierwszym i drugim etapie oceny merytorycznej.

W sytuacji, gdy:

- wniosek uzyskał od oceniającego co najmniej 60% punktów w poszczególnych kategoriach oceny spełniania ogólnych kryteriów merytorycznych, dla których ustalono minimalny próg punktowy, oraz
- oceniający stwierdził, że co najmniej jedno kryterium dostępu (możliwe do negocjacji), horyzontalne (możliwe do negocjacji) lub merytoryczne punktowe wymaga korekty lub wyjaśnień,

oceniający kieruje projekt do kolejnego etapu – negocjacji, odpowiednio odnotowując ten fakt w karcie oceny merytorycznej.

Kierując projekt do negocjacji oceniający podaje w karcie oceny merytorycznej zakres negocjacji wraz z uzasadnieniem poprzez zaproponowanie:

- obniżenia wartości projektu w związku ze zidentyfikowaniem wydatków niekwalifikowalnych lub zbędnych z punktu widzenia realizacji projektu,
- zmian dotyczących zakresu merytorycznego projektu,
- zakresu informacji wymaganych od wnioskodawcy, które służą wyjaśnieniu treści wniosku.

ION może przyjąć, że negocjacje będą dotyczyły większej liczby projektów niż wynika to z kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów dostępnej w konkursie, tak by zapewnić maksymalne wyczerpanie kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w konkursie. Informacja taka zostanie przekazana wnioskodawcom po zakończeniu drugiego etapu oceny merytorycznej.

ION wysyła do wnioskodawców, których projekty zostały zakwalifikowane do negocjacji, pismo informujące o możliwości ich podjęcia w terminie wskazanym przez ION. Pismo to zawiera kwestie wskazane do negocjacji. ION przekazując wnioskodawcy tę informację, zachowuje zasadę anonimowości osób dokonujących oceny. W uzasadnionych przypadkach ION może odstąpić od tej zasady.

Negocjacje obejmują wszystkie kwestie wskazane przez oceniających w wypełnionych przez nich kartach oceny oraz ewentualne dodatkowe kwestie wskazane przez przewodniczącego KOP oraz dodatkowe ustalenia podjęte już w toku negocjacji.

W wyniku odniesienia się przez wnioskodawcę do kwestii zgłoszonych do negocjacji przez oceniających lub przewodniczącego KOP lub w wyniku dodatkowych ustaleń podjętych już w toku negocjacji, budżet projektu może ulec zwiększeniu, maksymalnie do kwoty wskazanej **w kryterium dostępu nr 4**, tj. 8 000 000 zł.

Negocjacje są przeprowadzane w formie elektronicznej z wykorzystaniem modułu komunikacji SOWA EFS; ION dopuszcza możliwość zorganizowania spotkania obu stron negocjacji mającego na celu wyjaśnienie ewentualnych wątpliwości co do zakresu negocjacji.

Sprawdzeniu, czy projekt spełnia warunki określone w procesie negocjacji służy karta weryfikacji kryterium kończącej negocjacje wniosku o dofinansowanie – jej wzór stanowi **załącznik nr 11 do**

regulaminu. Jest ono przeprowadzane przez jednego członka KOP i musi zostać odpowiednio udokumentowane poprzez zapisy w karcie weryfikacji. W przypadku spełniania warunków, ION informuje niezwłocznie wnioskodawcę o wyborze projektu do dofinansowania.

Negocjacje kończą się wynikiem negatywnym, jeśli w ich trakcie:

- do wniosku nie zostaną wprowadzone korekty wskazane przez oceniających w kartach oceny projektu lub przez przewodniczącego KOP lub inne zmiany wynikające z ustaleń dokonanych podczas negocjacji, lub
- KOP nie uzyska od wnioskodawcy informacji i wyjaśnień dotyczących określonych zapisów we wniosku wskazanych przez oceniających w kartach oceny projektu lub przewodniczącego KOP, lub
- do wniosku zostały wprowadzone inne zmiany niewynikające z kart oceny merytorycznej lub uwag przewodniczącego KOP, lub ustaleń wynikających z procesu negocjacji

Członek KOP prowadzący negocjacje odnotowuje w karcie weryfikacji niespełnienie kryterium negocjacyjnego. ION niezwłocznie przekazuje tę informację wraz z kartą weryfikacji do wnioskodawcy oraz pouczeniem o możliwości wniesienia protestu.

Przebieg negocjacji opisywany jest w protokole prac KOP.

8.5 Rozstrzygnięcie konkursu

Po zatwierdzeniu wyników oceny ION rozstrzyga konkurs, publikując na stronie internetowej www.rozwojspoleczny.gov.pl oraz na portalu www.funduszeuropejskie.gov.pl informację, o której mowa w art. 57 ust. 1 ustawy wdrożeniowej, tzn.:

- o projektach wybranych do dofinansowania, w tym o wysokości przyznanej kwoty dofinansowania wynikającej z wyboru projektu do dofinansowania oraz
- o projektach, które otrzymały ocenę negatywną, o której mowa w art. 56 ust. 5 i 6 ustawy wdrożeniowej.

Kolejność projektów wskazanych w informacji ustalana jest malejąco i zależy od liczby punktów uzyskanych po zakończeniu oceny. W przypadku projektów, które uzyskały tę samą liczbę punktów decydujące znaczenie mają kryteria o charakterze rozstrzygającym. Wówczas wyższa liczba punktów przyznanych w ramach określonych kryteriów merytorycznych ocenianych punktowo będzie decydowała o kolejności uszeregowania projektów.

W przypadku zmian w zakresie wskazanej powyżej informacji, ION opublikuje zaktualizowaną informację na stronie internetowej www.rozwojspoleczny.gov.pl oraz na portalu www.funduszeuropejskie.gov.pl.

Po zakończeniu postępowania w zakresie wyboru projektów ION publikuje niezwłocznie na stronie internetowej www.rozwojspoleczny.gov.pl oraz na portalu www.funduszeuropejskie.gov.pl informację o pełnym składzie KOP, ze wskazaniem osób, które uczestniczyły w ocenie projektów w charakterze ekspertów oraz przewodniczącego KOP.

Po zakończeniu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania ION może wybrać do dofinansowania projekty, które zostały negatywnie ocenione z uwagi na wyczerpanie kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w niniejszym postępowaniu, pod warunkiem dostępności kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w ramach działania.

8.6 Procedura odwoławcza

Do procedury odwoławczej od oceny projektów stosuje się zasady opisane w rozdziale 16 ustawy wdrożeniowej.

Protest jest wystąpieniem podmiotu wnioskującego o dofinansowanie projektu o ponowne sprawdzenie zgodności złożonego wniosku z kryteriami wyboru projektów podanym przez ION w regulaminie, a także procedurami regulującymi proces oceny wniosków. Podstawą do wniesienia protestu przez wnioskodawcę jest negatywna ocena projektu. Negatywna ocena projektu oznacza, że:

- projekt nie spełnił kryterium lub kryteriów wyboru projektów i nie może zostać zakwalifikowany do kolejnego etapu oceny lub być wybrany do dofinansowania lub
- projekt spełnił kryteria wyboru projektów, jednak nie został zakwalifikowany do kolejnego etapu oceny lub nie został wybrany do dofinansowania, ponieważ kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach naboru została wyczerpana.

Protest zgodnie z art. 67 ust. 3 ustawy wdrożeniowej jest wnoszony do ION w terminie 14 dni od doręczenia informacji o negatywnym wyniku oceny, o której mowa w art. 56 ust. 4 ustawy wdrożeniowej. Protest powinien spełniać wymogi formalne określone w art. 64 ust. 2 ustawy wdrożeniowej. Protest rozpatrywany jest przez ION, z zachowaniem rozdzielności funkcji wewnątrz instytucji.

Wnioskodawca może wycofać protest na zasadach opisanych w art. 65 ustawy wdrożeniowej. Po wycofaniu protestu wnioskodawca nie ma możliwości jego ponownego wniesienia. Nie może również wnieść skargi do sądu administracyjnego.

Protest pozostawia się bez rozpatrzenia, jeśli wystąpią przesłanki opisane w art. 70 ustawy wdrożeniowej oraz w przypadku, gdy na jakimkolwiek etapie postępowania w zakresie procedury odwoławczej zostanie wyczerpana kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach działania albo kategorii regionu. Wyczerpanie kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów oznacza, że środki zostały rozdysponowane na projekty objęte dofinansowaniem (takie, które w świetle art. 61 ust. 1 ustawy najpierw zostały wybrane do dofinansowania, a następnie z ich wnioskodawcami podpisane zostały umowy o dofinansowanie) oraz wybrane do dofinansowania (wybrane do dofinansowania, które nie zostały jeszcze objęte dofinansowaniem na podstawie umów o dofinansowanie projektu).

W sytuacji, kiedy z wnioskodawcą projektu wybranego do dofinansowania umowa nie zostanie podpisana w związku z zaistnieniem przesłanek, o których mowa w art. 61 ust. 3 i 4 ustawy wdrożeniowej, środki pierwotnie uznane za wyczerpane, są uwalniane i ponownie dostępne.

ION rozpatruje protest na podstawie art. 68 ustawy wdrożeniowej w terminie i zakresie opisanym w tym przepisie oraz kolejnych przepisach ustawy wdrożeniowej. W uzasadnionych sytuacjach termin rozpatrzenia może zostać wydłużony, jednak nie może przekroczyć łącznie 45 dni. ION jest związana zakresem protestu, tzn. sprawdza zgodność złożonego wniosku o dofinansowanie projektu tylko z tym kryterium lub kryteriami oceny, które zostały wskazane w proteście lub w zakresie zarzutów dotyczących sposobu dokonania oceny, podniesionych przez wnioskodawcę.

Podczas rozpatrywania protestu ION każdorazowo dokonuje analizy czy waga zarzutów uznanych za zasadne wpływa na ogólną ocenę wniosku i na tej podstawie wydaje pozytywne lub negatywne rozstrzygnięcie protestu. Jednocześnie ION jest zobowiązana do zaznaczenia w treści rozstrzygnięcia, czy dany zarzut przedstawiony w proteście został odrzucony, uznany lub częściowo uznany. Końcową oceną projektu w zakresie kryteriów merytorycznych ocenianych punktowo lub kryteriów premiujących ustalaną w wyniku procedury odwoławczej jest suma:

- ✓ średniej arytmetycznej wynikającej z dwóch pierwotnych ocen wniosku w zakresie tych jego części, które nie były przedmiotem procedury odwoławczej oraz
- ✓ średniej arytmetycznej z uwzględnieniem punktacji ustalonej w wyniku rozpatrzenia protestu w zakresie tych części wniosku, które były przedmiotem procedury odwoławczej.

Należy pamiętać, że w przypadku protestu złożonego **z uwagi na negatywną ocenę w związku z wyczerpaniem kwoty przeznaczonej na dofinansowanie**, uznanie argumentów wnioskodawcy i przyznanie dodatkowych punktów, **nie będzie każdorazowo skutkowało pozytywnym rozstrzygnięciem protestu i zakwalifikowaniem projektu do kolejnego etapu lub wybraniem do dofinansowania.**

Rozpatrując taki protest przed decyzją o jego uwzględnieniu lub nieuwzględnieniu należy przeanalizować czy, projekt z nową punktacją, pierwotnie znalazłby się na liście projektów, które zostały zakwalifikowane do kolejnego etapu lub otrzymały dofinansowanie. Jeśli tak, protest jest uwzględniany. Jeśli po rozpatrzeniu protestu nowa punktacja sytuuje projekt na pozycji, która pierwotnie i tak nie pozwoliłaby na zakwalifikowanie go do kolejnego etapu oceny lub wybranie do dofinansowania, **protest nie zostaje uwzględniony**⁶.

Wynik rozpatrzenia przekazywany jest wnioskodawcy wraz z uzasadnieniem uwzględnienia lub nieuwzględnienia protestu. Pozytywne rozpatrzenie protestu skutkuje zakwalifikowaniem projektu do kolejnego etapu oceny lub wyborem projektu do dofinansowania. ION przeprowadza analizę takich projektów i w przypadku zidentyfikowania obszarów wymagających poprawy lub uzupełnienia formułuje warunki negocjacyjne i kwalifikuje projekt do etapu negocjacji. W przypadku nieuwzględnienia protestu lub pozostawienia protestu bez rozpatrzenia, wnioskodawca może wnieść skargę do sądu administracyjnego (nie dotyczy sytuacji, w której wnioskodawca wycofał protest).

Sądowy etap procedury odwoławczej regulują art. 73-77 ustawy wdrożeniowej.

9. Warunki przekazania dofinansowania

Po zakończeniu oceny i rozstrzygnięciu konkursu, Beneficjent zostanie poproszony o dostarczenie do ION, niżej wymienionych dokumentów,

⁶ W sytuacji, gdy protest obejmuje ostatni etap procedury wyboru projektów (negocjacje), po przekazaniu wyniku rozpatrzenia protestu, ION jest zobowiązana do aktualizacji listy, o której mowa w art. 57 ust.1 ustawy i umiejscowienia projektu na właściwej pozycji zgodnie z aktualną punktacją. Będzie to miało znaczenie, jeżeli w ramach naboru zostanie zwiększona kwota przeznaczona na dofinansowanie.

w terminie nie późniejszym niż 14 dni kalendarzowych od momentu otrzymania pisma drogą elektroniczną za pośrednictwem modułu komunikacji SOWA EFS:

- a) pełnomocnictwo dla osoby lub osób reprezentujących beneficjenta, które są upoważnione do podejmowania decyzji wiążących, w tym do podpisania umowy o dofinansowanie; w przypadku, gdy są to osoby inne niż wskazane w Krajowym Rejestrze Sądowym. Jednocześnie beneficjent zostanie poproszony o wskazanie w piśmie, kto będzie podpisywał umowę o dofinansowanie;
- b) pełnomocnictwo dla beneficjenta do zawarcia w imieniu i na rzecz partnerów umowy o dofinansowanie projektu oraz do podpisania wszystkich oświadczeń i dokumentów związanych z jej zawarciem, oraz wszelkich innych dokumentów niezbędnych do prawidłowej realizacji projektu, wystawione przez każdego partnera, podpisane przez osoby uprawnione ze strony partnerów;
- c) harmonogram płatności podpisany przez osoby uprawnione ze strony Beneficjenta;
- d) umowa o partnerstwie;
- e) wniosek o nadanie dostępu dla osoby uprawnionej w imieniu beneficjenta do wykonywania czynności związanych z realizacją projektu – wzór wniosku stanowi załącznik do umowy o dofinansowanie;
- f) pismo, w którym wskazano numer wyodrębnionego rachunku bankowego beneficjenta, na który będzie przekazywane dofinansowanie, podpisane przez osoby uprawnione ze strony beneficjenta;
- g) potwierdzenie, że dane w KRS, dostępne na stronach internetowych Ministerstwa Sprawiedliwości, są aktualne, tj. nie podlegały zmianie w przeciągu ostatnich 3 miesięcy, co umożliwi ION weryfikację stosownych danych partnerów (m.in. NIP, reprezentacja);
- h) informację o sposobie rozliczania projektu w CST2021, tj. „projekt partnerski” albo „projekt realizowany w formule partnerskiej”.

Zgodnie z art. 61 ustawy wdrożeniowej umowa o dofinansowanie nie będzie mogła być zawarta w przypadku:

- nieprzekazania wskazanych wyżej dokumentów;
- wykluczenia wnioskodawcy z możliwości otrzymania dofinansowania na podstawie odrębnych przepisów;

- unieważnienia niniejszego postępowania w zakresie wyboru projektów;
- wystąpienia sytuacji, o której mowa w art. 61 ust. 4 i 8 ustawy wdrożeniowej;
- niedopełnienia przez wnioskodawcę wymogów dotyczących wyboru partnera/-ów, określonych w art. 39 ustawy wdrożeniowej.

ION poinformuje wnioskodawcę o przyczynach braku możliwości zawarcia umowy o dofinansowanie. W przypadkach określonych w art. 61 ust. 8 ustawy wdrożeniowej, ION informuje wnioskodawcę o ponownym skierowaniu projektu do oceny oraz o zakresie tej oceny.

9.1 Zabezpieczenie prawidłowej realizacji umowy

Biorąc pod uwagę maksymalne wartości projektów, wynikające z kryterium dostępu nr 4, zabezpieczenie prawidłowej realizacji umowy zgodnie z § 5 ust. 2 pkt 1) rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 21 września 2022 r. w sprawie zaliczek w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich (Dz. U. 2022. Poz. 2055) powinno mieć formę weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową.

Beneficjent wnosi zabezpieczenie w terminie uzgodnionym z ION. W przypadku realizacji przez beneficjenta w tym samym czasie na podstawie umów z jedną instytucją w ramach PO WER lub FERS kilku projektów finansowanych z udziałem środków EFS lub EFS+ na wartość przekraczającą 10 000 000 zł zabezpieczenie jest składane w jednej z form, o których mowa w § 5 ust. 4 rozporządzenia.

Zasady wnoszenia ewentualnego zabezpieczenia umowy oraz jego zwrotu reguluje umowa o dofinansowanie (**załącznik nr 3**).

Koszt zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy jako koszt pośredni stanowi wydatek kwalifikowalny w projekcie.

UWAGA!

Na podstawie art. 206 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych z obowiązku wniesienia zabezpieczenia zwolniony jest wnioskodawca będący jednostką sektora finansów publicznych. Także obowiązek wniesienia zabezpieczenia będzie dotyczył tylko partnera wiodącego, którym będzie organizacja pozarządowa lub inny podmiot wskazany w art. 3 ust. 3 Ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 roku.

III. WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW

- Załącznik nr 1 Wykaz wskaźników FERS i ich definicji
- Załącznik nr 2 Koncepcja realizacji pilotażowego programu usamodzielniania w powiecie
- Załącznik nr 3 Wzór umowy o dofinansowanie projektu
- Załącznik nr 4 Zestawienie standardu i cen rynkowych dla FERS
- Załącznik nr 5 Regulamin pracy KOP
- Załącznik nr 6 Wzór oświadczenia pracownika ION o bezstronności
- Załącznik nr 7 Wzór oświadczenia eksperta o bezstronności
- Załącznik nr 8 Wzór oświadczenia członka KOP o bezstronności
- Załącznik nr 9 Wzór deklaracji poufności dla członka KOP
- Załącznik 10a Wzór karty pierwszego etapu oceny merytorycznej projektu konkursowego
- Załącznik 10b Wzór karty drugiego etapu oceny merytorycznej projektu konkursowego
- Załącznik nr 11 Wzór karty weryfikacji kryterium kończącej negocjacje wniosku o dofinansowanie